

VICTIMELE GENOCIDULUI: MINORITĂȚI EVREI

[sinteza Livia Dandara]

CRONOLOGIE

1944

/ 1,2, **GUVERN Sănătescu (I,II)**: 23 aug.- 5 dec.'44

/ 2 sept.'44: **Decret-lege nr. 445 :Subsecretariatul de Stat al Românilor...**

Prin acest decret s-a desființat *Subsecretariatul de Stat al Românilor, Colonizării și Inventarului*, înființându-se **Oficiul lichidării patrimoniului** și rezolvare problemelor minoritare și de migrație.(M.O. ,I, nr.202 , 2 sept.1944)

/ 17 sept.'44: **Consiliul Evreesc**

Consiliul este format din **dr.W.Filderman** -președ. *Uniunii Evreilor din România* - și reprezentanți **evrei din partidele politice** care formau *Blocul Național Democrat* .Consiliul își propunea să lupte pentru **redobândirea drepturilor și bunurilor** răpitate populației evreiești în regimul antonescian. În **Declarația** dată cu acel prilej presei străine , **dr.Filderman releva rolul salvator al Regelui și al altor persoane oficiale române** , care au împiedecat, în 1942, deportarea evreilor din România în Germania.(*Universul*, 17 sept.'44)

/ 29 sept.'44: **reintegrarea în învățământ a personalului didactic evreesc**

/ 6 oct.'44 : **anularea "purificării" administrației**

În Consiliul de Miniștri se discută **Decretul de modificare** a legii referitoare la **purificarea administrației locale** (din timpul regimului Antonescu)

-9 oct. '44: se publică **decret-lege** privind purificarea administrației publice

GUVERN Rădescu: 5 dec.'44- 6 mart.'44

1945

/ 14 ian.'45: **Propunere ptr.ajutorarea familiilor evreiești**

Ion Hudiță , ministrul *Agriculturii* , după o călătorie de documentare în Moldova, a propus premierului Rădescu ca statul român **să acorde pensii tuturor familiilor evreiești care au pierdut membri de familie** în timpul **persecuțiilor și masacrelor legionare și hitleriste**.

A pledat, totodată, în favoarea creării unui **stat evreiesc** și a **emigrării evreilor în Palestina**.

(*Dreptatea*, 14 ian.'45)

/ 26 ian.'45 :Decret -lege nr.58: repunerea farmaciștilor evrei în drepturi

și plasarea farmaciștilor refugiați. (M.O. ,I, nr.20, ian.'45)

GUVERN Petru Groza (-I -) : 6 mart'45 -30 nov.'46

/ 11 mart'45: W.Filderman -președ. Comunității evreiești - anchetat

/ W.Filderman (șeful Comunității Evreilor) , anchetat de **Tribunalul Poporului**. " *Filderman continuă și astăzi să fie în primele rânduri ale reacțiunii , alături de Maniu, Brătianu și Rădescu , cu care se află în cele mai bune relații de prietenie*"(România Liberă, 11 mart.'45)

/ Aurel Baranga începe un serial cu suferințele evreilor în Transnistria (*România liberă*).

/ 13 apr.'45: W.Filderman - acuzat de "trădare "

[LD: Președ. Comunității Evreiești s-a zbatut în toată perioada pentru a ușura soarta evreilor.

Vezi vol.de Doc.J.Ancel .Completează]

Scânteia anunța că *Tribunalul Special* are dovezi privind "**activitatea trădătoare a doctorului Filderman în timpul lui Antonescu** "

...Aurel Baranga continuă serialul cu **persecutarea evreilor sub regimul Antonescu** .

/ 13-19 iun.'45.Proces lot 3: "criminali de război "

/Lotul este compus din **12 foști** (polițiști-militari ?) reprezentanți ai autorității de ordine românești în Transnistria,în timpul războiului din Răsărit . Au fost învinuiți de "**crime, masacre și jafuri** " în **lagărele pentru evrei** de la **Vârtujeni, Râbnița , Mărculești , Iampol** ș.a **Vasile Agapie** (comandant al lagărelor de la Vîrtujeni și Mărculești) ,**Dionisie Fotino** (preot militar la Iampol) **Ion Mihăescu , N.Paliga, Naum Hristu** ș.a. .

/Pe 19 iunie, s-a dat sentința:4 condamnări la **muncă silnică pe viață** ; 3 condamnări la **25 de ani muncă silnică** ; 2 condamnări la **20 ani închisoare** ; 1 la **15 ani închisoare** ; 2 la **8 ani închisoare**. Toți au fost **condamnați și la confiscarea averii**.

/ 13 -14 iul.'45. Proces lot 5 : "Criminali de război "

Lotul a fost format din **foști funcționari** - militari și civili - acuzați de **acțiuni antisemite , internări în lagăre și detașamente de muncă** ,în regimul antonescian. (**vezi la Tabloul Militari -victime**)

1946

/ 27 ian.'46: **Uniunea Evreilor Liberi**

Pe 27 ian.'46, se deschide **primul congres al Uniunii Evreilor Liberi** .Din partea guvernului, participă ministrul de Interne, **Teohari Georgescu** , care cere populației evreiești < *să meargă pe un singur drum al colaborării strânse cu poporul român pentru sustinerea guvernului Groza* . > (*Scânteia* , 27 ian.'46)

/ 8 febr.'46: Rabinul J.Glasner : recunoștință Regelui și poporului român

Rabinul clujean făcuse o declarație ziarelor elvețiene: < **Regele și poporul s-au opus cu toată energia proiectelor germane de exterminare și au împiedicat , înainte de orice , deportarea. În același timp, România n-a ocrotit numai populația israelită din țară , dar a acordat și azil evreilor refugiați din țările vecine , în special din Ungaria,salvând astfel viața unui mare număr de izraeliți refugiați [...] Evreii vor trebui să-și dea seama că au contractat o datorie de recunoștință față de națiunea română și de Regele ei .>**

/ 14-18 febr.'46: Procesul Centralei Evreilor

14 febr:Centrala Evreilor era acuzată că a executat ordinele Berlinului și Gestapoului în prigonirea evreilor .Erau acuzați :**Vasile Isăceanu** (dispărut) , **Jaques Leon** , **dr Nandor Gingold** , **Adolf Grossman** .**Grozea**, **N.Grunberg -Wilman** . **Al Voitinovici** (pseudonim literar Voitin) este președ.completului de judecată al *Tribunalului Poporului* .Acuzatori publici , avocații **A.Schreiber** și **M.Mayo**

/18 febr.: Sentința :muncă silnică pe viață (**Isăceanu și Gingold**) ;
temniță grea pe 20 , 15, 12 ani (celorlalți) și confiscarea averii

/ 16 apr.'46. Decret-lege nr.292 : reprimirea în serviciu a salariaților evrei . Cu acest decret, salariații evrei au fost reîncadrați în serviciile avute sau alte ....

/ 16 apr.'46. Decret-lege nr. 294: reintegrarea chiriașilor evrei în locuințe

Cu acest decret, chiriașii evrei evacuați "*sub imperiul violenței*" , au fost reintegrați în casele în care au locuit (M.O. ,I, nr.91, 16 apr.1946)

GUVERN Petru Groza (-II-) : 1 dec.'46-29 dec.'47

G-ral Mihail Lascăr- ministerul de Război

Lucrețiu Pătrășcanu - ministru la *Justiție* .

Teohari Georgescu, **Ion Burcă**, **Marin Florescu** - la *Interne*

1947

/ 10 ian.- 30 iun.'47.Anchetele privind masacrarea evreilor (Iași, Stânca,Mărculești)

[**Vezi pe larg la Tabloul *Justiția comunistă***]

-10 ian.'47 :Curtea de Casație și Justiție Militară , sub conducerea **g-ral Păiș**, a decis mutarea procesului de la Iași, la București .

-27 martie:**Lucr.Pătrășcanu** (ministr.Justiției) anunță că în curând va începe procesul (interpelare la Cameră)

-1 apr.:**Pătrășcanu** răspunde la o altă interpelare că a luat toate măsurile pentru a pune sub acuzare pe cei vinovați ,**delegând cu anchetarea pe "destoinicul acuzator public "** în procesele Antonescu și g-ral Macici - **Dumitru Săracu** .

-2 apr.:La *Tribunalul Militar* , Corpul II Armată , maiorul magistrat **Iorgu**

Popescu , întocmește *Referatul* de trimitere în judecată a principalilor inculpați :**G-ral Leoveanu** (ex-dir. g-ral al Poliției) ,**g-ral Barrozi** , **g-ral Stamatiu** , **col Coculescu**(ex-prefect de Iași) , **col Captaru** (ex-primar de Iași) .Pe lista martorilor citați figurează :C.Pantazi (ex-ministru de Război) ,Eugen Cristescu (ex.Serv.secret de Informații) ,Radu Lecca (ex-comisar pentru probleme evreiești) -6 apr.:**Parchetul Tribunalului Militar** dresează trimiterea în judecată a **primului lot de 92 inculpați** (bărbați și femei) , acuzați că au săvârșit **masacrele de la Iași ,Stânca-Roznoveanu și Mărculești -Soroca**.Ordinul de trimitere în judecată a fost semnat de **G-ral Nicolau** (comand. Corpului II Armată) . Sub semnătura comandantului Corp II-Armată, **g-ral Nicolau** , *Parchetul Militar* termină **Referatul introductiv** a **primului lot de 92 inculpați** , acuzați că au săvârșit masacrele.

- Pe 16 iunie'47, pe baza interogatoriilor luate de **g-ral Argeșanu** (procuror general special) g-ralilor **Leoveanu și Stavrescu** - acuzați de masacrele de la Iași, Stânca Roznoveanu și Mărculești - acțiunea este încredințată judecătorului de instrucție **g-ral Emanoil Ionescu**
-Pe 19 iunie începe **procesul g-ralilor Leoveanu și Stavrescu** , acuzați de masacrele de la Iași,Stânca Roznoveanu și Mărculești, pe baza declarațiilor inculpaților și pieselor de la dosar. Interogatoriul a fost luat de **G-ral Argeșanu** (peocuror general special) care a dispus arestarea și trimiterea în judecată a **g-ralului Emanoil Ionescu** .
-30 iunie.'47 .**Nestor Ignat** :odată cu masacrele de la Iași , "**călăii antonescieni și-au inaugurat opera ce avea să ducă țara în prăpastie** " (*Scânteia* ,30 iun.'46)

/ 14-30 iulie '47: LICHIDAREA PNT

[LD:pentru cunoașterea acestei monstruoase înscenări , vezi la **PNT-victimă**]

/ *Dezbaterea in Parlament* : Anghel Dascălu (Uniunea Evreilor Democrati) :

[LD:în judecarea acestei poziții, trebuie să se țină seama de contextul în care ea era exprimată.

A fost o perioadă în care **foarte mulți evrei intraseră în structurile de putere ale comuniștilor.**

În 1985, membră a unei delegații de istorici români la un simpozion bilateral (desfășurat la Ierusalim) am văzut personal **cca 30 dosare** în care **evrei originari din România** cereau ca **Regelui Mihai și reginei-mamă Elena**, lui **Iuliu Maniu** și lui **Ion Mihalache**, să li se sădească "**pomi de recunoștință** " și să li se acorde **titlul de "drepti între popoare"** , pentru contribuția lor la salvarea evreilor persecutați în regimul Antonescu. Ele stăteau blocate pentru că nu primiseră "**acordul**" comunității evreiești din România.O amplă **istoriografie evreiască** ,apărută în ultima jumătate de veac,dovedește fără tăgadă ,**o masivă falsificare a adevărului** privind acest capitol dureros și controversat.]

<**Populația evreiască din Țara Românească a avut cel mai mult de suferit în timpul anilor din urmă ,din partea forțelor reacționare fasciste** .[...]**Populația evreiască a învățat să-și cunoască prietenii și dușmanii** ; prietenii, care sunt , în același timp, și **prieteni ai democrației** , și

dușmanii , care sunt , în același timp, și de orientare antisemită.[...]
De aceea, populația evreiască este astăzi unită în susținerea regimului nostru democrat și a fost îngrijorată de orice întărire a dușmanilor regimului, știind că , în timpurile din urmă,Partidul Național-Țărănesc de sub conducerea d-lui Iuliu Maniu devenise locul de adunare , centrul tuturor elementelor fasciste , reacționare și antisemite ,care își găseau astfel posibilitatea de manifestare politică , posibilitate pe care ele nu ar fi avut-o dacă și-ar fi arătat adevărata față. [...]
De aceea, energia Guvernului și a regimului nostru democrat în combaterea acestor manifestări reacționare ,și tăierea de la rădăcină a tendințelor de reînviere a mișcărilor fasciste [...] este salutată de noi ca o cheazășie a securității noastre , a posibilității noastre de existență în egalitate cu poporul român , ca o perspectivă de bună dezvoltare a țării ,în care suntem cu toții interesați. > (aplauze puternice)>

/ 20 dec.'47 .Promoția univ."Ștefan Gheorghiu"

[LD: Se poate constata că majoritatea cadrelor didactice de la Ștefan Gheorghiu erau comuniști evrei. Sub nici un pretext , relevarea acestui aspect să nu fie pusă pe seama manifestării unui "antisemitism" din partea celor care îl remarcă.]

-20 dec.'47 .Festivitatea de absolvire a "**promoției'47 "** .52 de studenți care au urmat < **cel mai înalt for de învățatură marxist-leninistă din țară** > devenind apți să îndeplinească funcțiile încredințate de partid. La festivitate participă corpul profesoral :**directorul Barbu Lăzărescu și lectorii universitari Alex.Moghioroș, Leonte Răutu, P.Bodnarenco, Sorin Toma, Mihail Roller, Barbu Zaharescu, Cristina Luca** .Din partea studenților, vorbește **Pavel Țugui**. La închidere, **Iosif Chișinevschi** avertizează noii absolvenți :<**să păziți ca ochii din cap unitatea partidului.**>(*Scînteia*, 21 dec.'47)

GUVERN Petru Groza(-III-) :30 dec.'47 - 14 apr.'48

1948

/ Martie '48.Moses Rozen- președ.Comunității Evreiești
După refugiarea în Occident a rabinului **Alexandru Șafran** (dec.'47) **Wilhelm Filderman** se refugiază și el (mart.'48) . Ambele funcții sunt preluate de **Moses Rozen**, care devine președ. *Comunității* și rabin-șef.

GUVERN Petru Groza (-IV-) : 15 apr.'48- 2 iun.'52

/ mai 1948 : fondarea statului Israel

/ 12 dec.'48.Rezoluție PCR : "Problema națională "

[LD: BP al CC al PCR a adoptat Rezoluția, care , transformată în Lege (MAN) și aplicată administrativ (Guvern) , va suferi multe alte modificări conjuncturale.

Ca formulare , *Rezoluția* apare ca o **cartă democratică**, menită să **garanteze drepturi egale tuturor cetățenilor ,< fără deosebire de naționalitate >**

(Celor care am trăit sub regimul comunist, ne sună și acum în urechi această sintagmă stereotipă ,folosită în toate documentele, în toate cuvântările, în toate împrejurările)

În realitate ,de la o zonă geografică la alta, de la o perioadă la alta, PCR a privilegiat conjunctural unele minorități (ex.: ruși, evrei, ucraineni , țigani, unguri) sau a persecutat alte minorități (ex.: "basarabeni " sași, șvabi, sârbi , machedoni, aromâni , țigani, unguri).

Dar aceste "practici " nu au avut ca substrat ideologic vreun criteriu rasial sau etnic propriu-zis,ci au reflectat anumite momente tensionate determinate fie de episoade internaționale conflictuale * , fie de revoltele anticomuniste din țările vecine .

-----
* Spre ex. a condamnat "naționalismul sionist " și a limitat emigrarea evreilor în Israel.

** Florin Mătrescu, *Holocaustul Roșu. Crimele comunismului internațional în cifre. Vol. 1, 2, Addenda*, Editura IRECSON, București, 2008.

[LD : Printre puținii autori care tratează locul, rolul și contribuția evreilor la genocidul comunist. Cum pe acest subiect nu avem multe lucrări și nici semnale privind dezbateri sau controverse obiectiv-științifice, rămâne o carte singulară care ar trebui confruntată cu altele pe această temă. Cu atât mai necesară, ar fi tratarea acestui subiect, cu cât, deocamdată, istoriografia problemei abundă cu virulente „proces de intenție”, taxate pur și simplu de „antisemitism”.]

Cercurile înalte evreiești și Masoneria / Loji masonice și organizații internaționale evreiești / Formarea statului Israel / Fundamentul organizatoric, teoretic și religios al Masoneriei evreiești / Sionismul / Talmudul și relația sa cu iudaismul / Protocoalele Sionului / Masonii evrei și finanța mondială / Masoneria evreiască și războaiele / Masonii evrei și alte domenii ale societății moderne: Mas media, edituri-publicistică, producția de filme, reeducarea germanilor / Masonii evrei și politica / Erarhia masonică mondială, inclusiv cea evreiască / Concluzii- reflecții / / Masoneria evreiască și comunismul internațional / Legătura dintre masoneria evreiască și experimentarea comunismului / Implicarea Masoneriei evreiești în marile revoluții comuniste / Agenți masoni evrei și alte activități comuniste sau de stânga / Comunism-sionism / Masoneria evreiască și epoca postcomunistă / Cominternul / România, după cotropirea sovietică / / Agenți masoni evrei, ca vârfuri ale partidelor comuniste / Evreii și colaboraționismul marxist-comunist / Cazuri de colaboraționism ale evreilor din România comunistă / Procesul comunismului / Raportul Tismăneanu / **Raportul Mătrescu** /

1953

GUVERN Gheorghe Gheorghiu-Dej : 28 ian.'53- 19 mart.'57

1957

GUVERN Chivu Stoica: 20 mart.'57- 20 mart.'61.

1961

GUVERN Ion Gheorghe Maurer (- I -) : 21 mart.'61- 17 mart.'65

1965

GUVERN Ion Gheorghe Maurer (- II -): 18 mart.'65- 20 aug.'65

GUVERN Ion Gheorghe Maurer (III-) : 21 aug.'65 - 8 dec.'67

1980

/ 29 dec.'80.DSS,Plan de măsuri : control informativ al foștilor condamnați politic.

Departamentul Securității Statului (condus de Postelnicu) a elaborat acest plan de măsuri indicând explicit obiectivul urmărit .Planul prevedea **<controlul informativ complet asupra tuturor foștilor condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, aflați în țară și străinătate.** ≥ (Cf. Romulus Rusan, op. cit)

[LD: **Planul** acesta de măsuri dezvăluie **câteva realități opresive** din timpul **regimului ceaușist** pe vremea căruia căruia - afirmă unii - **n-ar mai fi fost "genocid"** :

- a) Pseudo-libertatea** declarată prin **"grațierile"** din '64 și **"eliberările"** supraviețuitorilor ;
- b) Hărțuirea** celor care, după **anii grei de pușcărie - cu proprietățile confiscate, cu familiile persecutate, cu carierele distruse , stigmatizați și bolnavi**-au continuat să fie urmăriți, interceptați, interogați, plimbați pe la Securitate .
- c) Justificarea organigramei umflate de "lucrători"** de la **DSS** , inclusiv a celor de la **DIE** ;
- d)Pescuirea de "informatori" ,de "turnători "** (din rândul familiei, colegilor, vecinilor și al foștilor **"colegi"** de închisoare) care să+i urmărească .
- e) Dovada unei degradări morale de proporții** ,reprodusă în **Rapoartele** făcute (transformată în **tona de documente predate de SRI, la CNSAS**)

1982

/ Apr.'82.Nicolae Ceaușescu : regim de austeritate , pentru plata datoriei externe

: [LD: În conjuncturi geo-politice schimbătoare, **voluntarist și dictatorial a apelat la aceste împrumuturi exorbitante**, pentru realizarea ambițiilor sale "faraonice" .

Voluntarist și dictatorial a hotărât **să grăbească achitarea lor** . Pentru a reuși acest lucru, **a impus românilor un regim de strictă austeritate** , pe care l-a denumit **<rationalizare >** dar care , în realitate, a luat **aspecte de insecuritate , deseori genocidare**. Statistici pentru a dovedi această realitate , nu avem.

Avem în schimb **amintirea acelor cazne și coșmaruri**, produse de **"raționalizare"** : **reducerea produselor alimentare din comerț** - pâinea, laptele, carnea , ouăle, ș.a. - până la stadiul de înfometare , atât în orașe , cât și în mediul rural (c.a.p-iștii , sărăciți și siliți să fure) ; **reducerea**

agentului termic ,până la **înghețarea caloriferelor** (acasă , la servicii , în spitale, în creșe, în școli, în căminele studențești , în instituțiile publice, în sălile de spectacol) ; **reducerea energiei electrice** , până la oprirea sursei (cf. unor programe speciale) ;

reducerea mijloacelor de transport în comun - trenuri, autobuze, tramvaie - deplasarea între localități , dar și în orașe , devenind o mare problemă ;

reducerea programelor TV - până la ridicolul celor 2 ore de transmisiune ; ș.a., ș.a. Rezultatul acestor măsuri ? : **radicalizarea nemulțumirii populare** .]

[Vezi la *Bibliografie* : *Memorii și Jurnale*]

Guvern Constantin Dăscălescu (-I -) (21 mai.'82- 28 mart.'85)

- **Eugen Proca**- ministrul *Sănătății*

-**George Homoștean** - *Interne* ; **Gheorghe Chivulescu** - *Justiție* ;

Tudor Postelnicu - șeful *Departamentului Securității Statului*

Maxim Bergheanu - *Muncă* ;

/ 14 iul.'82.< *Programul de alimentație științifică a populației* >

[LD: o altă **mostră de ipocrizie și manipulare** grosolană .Cu o **pretinsă grijă pentru sănătatea populației** - susținută cu "**argumente științifice medicale**" , **o drastică rationalizare a alimentelor de bază** (trimise masiv la export , pentru "**plata datoriei externe**").

1985

/ 13 ian.'85.CPEx: **Programul energetic : România în frig și întuneric**

[LD: **fără exagerare** : este iarna când în case, școli, birouri , spitale ,maternități , la teatru sau în biserici oamenii au fost **siliți să stea îmbrăcați în paltoane, cu căciuli în cap, cu mănuși și păslari** , iar, la respirație, le ieșeau aburii din gură.Iar la citit, au fost la mare căutare **lămpile cu gaz și lumânările** .Cum au supraviețuit bătrânii, copiii și bolnavii ?**Statisticile sunt mute.**]

Programul pretins de <**asigurarea producției de energie și folosirea ei rațională**> , a prevăzut **măsuri drastice și obligatorii pentru economisirea energiei electrice** .

Printre altele , programul a pretins: **reducerea iluminatului public** cu 50 % (străzi și orașe în întuneric) ; **interzicerea aparaturii electrice** pentru încălzire sau gătit (în birouri și apartamente fără căldură și fără gaz) ; **eșalonarea consumului** pe 3 schimburi ; **duminica lucrătoare** ; **închiderea localurilor publice la ora 21** (cu modificarea orelor de spectacol și la restaurant) ; **interzicerea firmelor luminoase** (pentru că reclame nu prea existau)

Guvern Constantin Dăscălescu (-II -) , 29 mart.1985-22 dec.'89 .

[LD: **Ultimul guvern al regimului Nicolae Ceaușescu** , format din peste **60 de miniștri , viceministri , subsecretari de stat ,președinți de comisii și comitete** .

Deasupra acestor "**executanți**" - pe care **Nicolae Ceaușescu** îi rotea când și cum vrea - trebuie avută în vedere **piramida nomenclurii PCR**

: **centrală, județeană, municipală, comunală**. Cei ce-am trăit atunci, nu putem uita "**secretarul BOB**" omnipotent în instituții, întreprinderi economice, CAP, școli, academii, universități ș.a ș.a. Pe la vreun minister, și vreun reprezentant al "**minorităților naționale**", ca să se vadă cât de democratic e regimul. Subordonând discreționar **celorlalte "puteri - legislativă și juridică - și instituțiile publice**
- administrative, economice, financiare, militare, culturale ș.a. ș.a. se poate evalua **imensul mecanism birocratic** pe care s-a sprijinit **regimul totalitar comunist**.
[Vezi tabloul **Cronologia genocidului -context, legislație, etape**]
- 7 vice miniștri :printre ei, **Ludovic Fazekaș**
- La **Agricultură și Industrie Alimentară** :**Ferdinand Nagy** ,
- **Richard Winter** - ministru **Industrializarea Lemnului și Materialelor de Construcții**

Livia Dandara: jurnal- problematizare, informații, meditație

[LD:Bibliografie selectivă :

- Alexandru Șafran, **Un tăciune smuls flăcărilor**, Comunitatea evreiască din România. 1939-1947, **Memorii**, Cuvânt înainte de Jean Ancel, Editura Hasefer, București, 1996
- Teșu Solomovici, **Istoria Holocaustului din România**, Editura Teșu, București, 2005.
- Wilhelm Filderman, **Memoires and Diaries**, vol 1, 1900-1940, Edited by Jean Ancel, Tel Aviv University, Yad Vashem Jerusalem, 2004

[LD: există astăzi o masivă bibliotecă oglindind **evoluția istoriografiei românești și evreiești**, privind destinul acestei populații în România. Nu aici și nu acum le vom lămuri.
Tema, **subiectivă și controversată din ambele direcții pentru ultima sută de ani**, supusă unor multiple interferențe - geopolitice, ideologice, economice, sociale, culturale, etnice, diplomatice - **continuă a se dezvolta paralel**, dând, încă, impresia unui **dialog al surzilor**.
Procese istorice de intenții (reciproce), **exagerări factuale** (de ambele părți), **suspiciuni izvorâte din prejudecăți** (nevindecate), **arhive inaccesibile** (conjunctural), "**adevăruți**" **extrase din procese politice înscenate** (în regimuri totalitare, generic denumite "**fasciste**" sau "**comuniste**"), **o terminologie depășită conceptual**, toate la un loc și fiecare în parte, paralizează efortul istoricului spre atingerea obiectivității.
Țin să precizez, de aceea, că în demersul de față, nu fac altceva decât să demonstrez că, **în regimul totalitar comunist, s-a practicat un monstruos GENOCID asupra națiunii române**, prin care s-a urmărit **decapitarea elitei sale**: naționale, politice, morale, militare, juridice, economice, sociale, culturale.
Că în acest "experiment" al istoriei secolului XX, **evreii din România** - la fel ca și românii sau celelalte etnii - **s-au aflat de o parte sau alta a**

baricadei.

În acest **Tablou**, sunt prezentate câteva "**cazuri categoriale**" de victime.

Vinovații trebuie căutați în **Tabloul răspunderilor** .

[1985.Seminarul româno--israelian]

[LD: La un colocviu de istorie româno-israelian la Ierusalim ,în 1985, **istoricii români** au prezentat câteva sute de documente privind **atrocitățile săvârșite asupra românilor,de evreii bolșevici ,în 1940** ,în Basarabia și Bucovina, în cele 4 zile cât a durat **retragerea administrației și armatei române**. **Istoricii israelieni** și-au spus un p.d.v. principal : "**evreu**" este considerată acea persoană care trăește după precepte **Lege, Constituție, Carte de căpătâi** Cum **comuniștii sunt ateii,ei nu mai pot fi considerați "evrei"** așa că **atrocitățile săvârșite de pseudoevrei** nu pot fi puse pe seama evreimii]

[6 oct.2008 : holocaustul evreesc]

[**Aportul evreilor bolșevici la genocidul comunist**]

TVR -1, 6 oct.'08. Ediție specială - cu **prof.Carol Iancu,istoricul Roitman** (din Israel), **Oliver Lustig ,Liviu Biriș** (din Herța)și alte două doamne .

[L.D.: **Demascarea evreilor bolșevici = antisemitism ?**.

Nu mă ocup aici și acum de holocaustul evreesc.Nu înțeleg de ce aceste **două "ciume" ale sec. XX** trebuiesc tratate într-un **sistem de referință diferit** .

Îmi pun problema dacă, începând cu **represiunile din 1940 , apoi din 1941, în Basarabia și Bucovina**,nu trebuie cunoscut și **comportamentul evreilor bolșevici** ,din timpul anexării sovietice, a retragerii armatei și autorităților românești ?

În 1985, la *Simpozionul bilateral* la care am participat (la Ierusalim), problema a fost abordată. **După 23 august'44**, nu trebuie cunoscut **rolul asumat de evreii cominterniști și comuniști** (veniți odată cu trupele sovietice sau rămași în țară ?

Cât despre "**moderatorii**" români din ediție - **Gyurco și tânărul X** - aceeași **crasă incompetență**, interjecții și off-uri - **cutremurător !, impresionant ! cum a fost posibil !? etc etc**.

Dar **nici un cuvânt** despre faptul că , **pentru aceste culpe,vinovatii au fost urmăriți, arestați, judecați și condamnați la moarte ,pe viață sau la ani grei de pușcărie mulți din ei pierzându-și viața în gulagul comunist** [Vezi tablourile pe categorii]

Istoricul Roitman - vorbind despre **NEUITARE** și **ASUMAREA ISTORIEI** - a spus la un moment dat că trebuie cunoscute și **CRIMELE COMUNISMULUI** ,făcând trimitere la **Raportul Tismăneanu** și **condamnarea comunismului** de către **președ.Băsescu** .

În rest , aceleași precizări, explicații privind **diferența dintre "holocaust"** și alte "**persecuții**" .

Despre asumarea de către **statul român** a acestor pagini de istorie întunecată ; despre **legislația antisemită** din România ; despre **mentalul colectiv antisemit** ;despre **G. de F** ; despre **încetățenirea evreilor în**

1919 și lăsarea fără cetățenie a atâtor evrei ;despre cele peste 200.000 victime(Exemple : *masacrul de la Iași ; rebeliunea legionară (120 de morți) ; Transnistria ; Transilvania de nord - Auschwitz)*

[Nov.-dec.'08 . Grigurcu versus Norman Manea]

(Cf. *Jurnalul literar*, an XIX, nr. 21-24, nov.- dec.2008 .La rubrica "Insectar" , sub titlul ***Echilibrul conștiinței civice*** , pe marginea art. lui Norman Manea " *Otravă cu efect de durată*" , din *România liberă*, 28 nov.2008).

[LD:parcă în întâmpinarea căutărilor mele privind abordarea cât mai obiectivă a problemei . P.d.v. judicios, nuanțat și demn. Dar fără a încerca demontarea conceptelor consacrate ideologic în "*limba de lemn*" . "Etichetarea" și "tratamentul " aplicat "*dușmanilor poporului*" (sub eticheta de ***extremist -hitlerist-fascist- legionar- antonescian-goghist-țărănist- liberal***) ,s-au aplicat nu numai "*naționaliștilor extremiști*" , ci tuturor ***rezistenților anticomuniști ,inclusiv evreilor .Filderman, Glasner, Șafran*** -pentru a aminti doar lideri ai evreimii românești - au fost taxați și ei astfel.]

... Holocaust versus Gulag

- Grigurcu (citând din Manea) :< *Cât privește <atacurile așa zisului "monopol evreesc asupra suferinței " atacuri care echivalează Holocaustul cu Gulagul sovietic >*, m-am oprit în fața verbelor relativizării *așa -zisul.Ce înseamnă asta ? [...]*Dar cum să nu ne surprindă ceea ce într-adevăr apare ca o ***tendență inoportună a unui "monopol" ?Sîntem cutremurați la evocarea enormei suferințe înscrise sub semnul holocaustului*** , însă nu în mai redusă măsură de ***suferința contemporană*** acesteia , marcată de ***un număr mai mare de victime*** , dacă asta contează, ***imputabilă Gulagului .De ce o atare separație orgolios speculativă*** , care ține a ***departaja tortura , sîngele, moartea***, cuprinse de ***acolada aceleiași epoci gemând de atrocități ? Cui slujește un astfel de artificiu decît antisemiților*** ce găsesc o nouă ocazie de-a blama "*neamul ales*" iudaic, precum un pandant al rasismului extremei drepte ? >

...De ce nu ? : înfrățirea celor două categorii de victime

Luându-și toate măsurile - la fel ca toți cei ce abordează această temă - <***să nu fie greșit înțeles în această privință*** >; subliniind înalta sa prețuire pentru < ***excepționala contribuție a poporului evreu la cultura universală*** > ; ***mărturisind*** marea admirație pentru scriitori și cărturari evrei <*ce s-au alăturat cu strălucire în limba și în temele existenței românești* >; ***declarând*** că <*nu am și nu am avut niciodată vreun impuls xenofob* > , scriitorul Grigurcu pune câteva întrebări retorice : <***Însă un exces de afirmare , o trufașă singularizare a unui popor, oricare ar fi el, nu duce , prin ricoșeu, la un inevitabil efect păgubitor*** asupra acestuia ?

Oare discriminarea etnică pozitivă e altceva decât un revers al celei negative, pe care , în diverse grade, o implică ? >

<***Izolaționismul în fața maximei fărădelegi , "purismul" în materia tragică a comportării ambelor totalitarisme oare nu opresc fenomenul în cauză să devină , așa cum e normal, nu un prilej de dispută , ci unul de înfrățire ?*** >

...Anticomunism "bolșevic" ?!

-Gricurcu : <Nu mai puțin **deconcertant** ni se înfățișează importantul scriitor care e **Norman Manea** când socotește că "**un anticomunism bolșevic, similar în dogmatism cu comunismul însuși, a bântuit din timp în timp părți întregi ale Europei de Est**"

Citind această propoziție , am avut senzația că n-am înțeles-o bine , așa că am recitit-o.

Va să zică **decomunizarea , atât de dificilă, atât de dureros defectuoasă , la care sîntem martori de aproape două decenii , să nu fie decît un echivalent al...comunismului ?**

Asta vede și crede autorul **Întoarcerii huliganului** , din depărtările în care domiciliază, când vine vorba de **vitregita noastră parte de lume ? >**

-[Manea]: <" **Țară după țară , această mentalitate maniheistă , cu suprasimplificările și manipulările ei, a fost reșapată pentru a-i servi pe noii guvernanți**" , susține dl. Manea, într-o stranie necunoștință de cauză. >

...Băsescu :condamnarea comunismului ?!

[Grigurcu]: <Nădăduiesc că dl Manea nu ia în serios "**condamnarea comunismului**" , act de o izbitoare convenționalitate, **oficiată de populistul prezident de țară care e Traian Băsescu**>

-Unități de măsură diferite pentru "colaboraționism " ?

[Grigurcu]: < **Intolerant la sânge cu totalitarismul brun** (postură ce-l onorează) , d-l **Norman Manea se înmoaie subit** când vine vorba de **reminiscențele** , din păcate încă masive, grav perturbatoare ,inclusiv în zona mentalului obștesc, ale **totalitarismului roșu**. >

<Ne stă pe condei să-l întrebăm pe dl. **Norman Manea** dacă s-a pronunțat **împotriva "răzbunării"** în cazuri precum **Eichman sau Papon**, în genere în privința respingerii unei prescrieri a **crimelor săvârșite de naziști**.[...]D-sa trece rapid de la refuzul "**resentimentelor**" , de la **recomandarea "uitării"** , similare desigur cu uitarea, **la o învolburare justiciară** legată de comportarea unor **scriitori pătați de un colaboraționism de dreapta**.

Aici "**consensul național**" nu mai funcționează>

...Extremele : hitleriști (dreapta) ... staliști (stînga)

[Manea:] "**Nu sunt de acord cu cei care spun că nu ar trebui să fim interesați de episoadele întunecate din viața unui mare scriitor..De ce să nu fim ? "**

[Grigurcu] **E drept, de ce să nu fim ?[...]**

[Manea:] "**Un exemplu strigător la cer pentru o astfel de atitudine a fost modul în care adepții ai filozofului român Constantin Noica i-au luat apărarea în chestiunea susținerii sale pentru Garda de Fier și, mai târziu, a colaborării cu comuniști**" .

[Grigurcu:] <Cu privire la **colaboraționismul lui Noica** se impune neapărat o precizare.

El a fost pedepsit ,pedepsit cu asprime ,prin întemnițarea în Gulagul autohton, aidoma altor deținuți de conștiință, de la V.Voiculescu , Nichifor Crainic, Radu Gyr, Gheorghe Brătianu,la Al.Paleologu, N.Steinhardt, Ștefan Aug.Doinaș, I.D.Sârbu, I.Negoîtescu, Ovidiu Cotruș, Ion Caraion, Nicolae Balotă etc. , fapt ce explică și unele

gesturi , la un moment dat , de **subordonare la interesele comuniste** ale unora dintre ei, **ființe chinuite , slăbite, timorate, amenințate în continuare.**

Nici o sancțiune nu s-a abătut însă asupra altor **colaboraționiști notorii, cei în favoarea comuniștilor**, aflați mereu pe val .**Prosperi de la un capăt la altul al carierei lor.**

Socotind că exemplul lui Noica e "strigător la cer" , **n-ar fi nimerit ca dl Manea să se pronunțe asupra celor din categoria secundă, bunăoară Maria Banuș ,Nina Casian, Aurel Baranga, Ov.S.Crohmăniceanu, J.Popper, Silviu Ionescu, Z.Ornea, Ion Ianoși, N.Tertulian** ,în duhul unei obiectivități ce l-ar face negreșit mai convingător ?

Anatema aruncată asupra celor care au ilustrat extrema dreaptă nu se cade cumpănită printr-o analoagă osândire a celor ce-au ilustrat extrema stângă ? Ce-au săvârșit cei din urmă nu e "strigător la cer" ? De ce să clamăm pedepsirea hitleriștilor și să ne facem că nu-i vedem pe staliști la fel de vinovați ? >

<Grijuliu în a conserva "puritatea" Holocaustului, dorește cumva romancierul a conserva și o intangibilitate a unor slujitori zeloși ai cîrmuirii comuniste , în virtutea originii etnice comune ? Oricum, conștiința civică are nevoie de o stabilitate prin proporționalitatea obiectivelor sale critice >

[Plecarea evreilor în Israel]

După crearea statului Israel de către Națiunile Unite , și până în 1950, **plecaseră din România cca 60.000 evrei**. Din 1951, s-au impus o serie de restricții, pentru a obliga Israelul să plătească pentru cetățenii săi .Au fost arestați conducătorii sioniști , cărora li s-au înscenat procese de fraudă fiscală, trafic de devize ș.a. Aceste înscenări au ținut până prin 1952, perioadă în care din România **au plecat încă 50.000 evrei** . După ce **Israelul a plătit 500.000 \$** - care au reprezentat doar jumătate din ce ceruse Vasile Luca și Pintilie - au fost **eliberați și lăsați să plece**.

[Evreii și genocidul comunist]

TVR-Cultural ,24 ian.'09 . Un interviu luat unui **scriitor -regizor polonez** (din păcate, nu i-am reținut numele , autorul cărții "**Pădurea fortăreață**" Printre altele, a spus : **câțiva evrei au venit în bagajele armatei roșii, care i-a pus în funcții represive** .

[Evreii -războiul din fâșia Gaza]

[L.D. 25 ian.'09.Două măsuri , două atitudini .Când este vorba de victimele poporului evreu, nu se opresc în a face totul pentru a-i depista, judeca , condamna. Când este vorba de victimele altor popoare, omorâte de armata israeliană, atunci schimbă placa.

Tot mai multe state, organizații și organisme internaționale, au dovezi că **soldați israelieni au comis acte de terorism** în recentul război .Peste 1600 de palestinieni au murit , etc etc.

Primul ministru a declarat că **statul israelian nu va îngădui judecarea lor** în instanțe internaționale, **nu le va dezvălui identitatea și-i va proteja**, așa cum și ei i-au apărat de terorismul Hamas-ului . Toată luna ianuarie , **amicul Dolfi** (care-mi trimite diverse documentare cultural-

artistice și muzicale), îmi transmite și **documentare speciale** privind **suferințele populației evreiești** .Holocaustul din toate unghiurile]

[6 oct.'09.Inaugurarea Memorialul holocaustului - 1942-'44]

TVR.1, 6 oct.'09 Inaugurarea Memorialului. .Participă președintele **Traian Băsescu** și ministrul **Toader Paleologu**. În prezidiu , **Liviu Beriș** (președ. Comit.supraviețuitorilor holocaustului din România) și **Dtru Tranca**(Com.romilor) Asistă primarul **Oprescu** și ministrul **Blaga**. Prezintă **Maia Morgenstern**.

Paleologu, prezintă *Memorialul* ; marele rabin **Menahem Kahonen** rostește rugăciunea *Kadiș*.Băsescu, Beriș și Trancă - dezvelesc monumentul. Înăuntru s-au depus urne cu cenușă de la Podul Iloaiei și Tg.Frumos ("trenul morții ").Maia Morgenstern recită poezie. O gardă militară prezintă onorul.

[9 oct. - ziua Holocaustului în România]

TVR -1 , 8 oct.'09 .Ediție specială .Moderator, **Luca Niculescu** .

[**LD** : un evident **dezechilibru istoriografic** , planează , încă , în dezbaterea acestui subiect.

Di Luca Niculescu nu pare a fi **cât-de-cât familiarizat cu istoria României în anii 1940-'41** . ;nici cu **realele impedimente istoriografice** care au dominat **5 decenii de regim comunist** ;nici cu **perpetuarea restricțiilor arhivistice , după dec.89**.

Departate de a fi un **subiect "insurmontabil"** , istoricii români sunt datori **să nu ocolească Holocaustul**, în toată complexitatea sa, inclusiv în interferența cu **genocidul comunist**.]

- Liviu Beriș(evreu din Herța, președ. *Comit.supraviețuitorilor holocaustului din România*)
dă definiția holocaustului.

- Radu Ioanid(dir.Arhivei și al *Muzeului holocaustului* din Washington) : prezintă diverse defineri- poziționări față de holocaust. "**Unicitatea holocaustului**" - genocidul evreilor- constă în faptul că a îmbrăcat aspecte ce nu s-au mai întâmplat ; a avut un caracter de stat ; a fost globalizat ; exterminare pe criterii rasiale, etnice ; s-a folosit și tehnica industrială .

În 2 ani, **6 milioane de evrei exterminați**.

-Alex.Florian:(dir.Instit. ptru cercetarea holocaustului) :**în România, regimul Ion Antonescu**.

...9 oct.'41: 65.000 evrei deportați

- Radu Ioanid : 9 oct.- ales ca **zi a holocaustului** , pentru că pe **9 oct.1941 , 65.000 de evrei din Basarabia și Bucovina au fost deportați în Transnistria**.

Din ei, **65% au fost omorâți**.

...Unicitatea holocaustului

-Alex.Florian: **Holocaustul** se referă la perioada **rasismului fascist de stat** ; **holocaustul** se marchează cu **primele legi rasiste și criminale** , în care anumite categorii

- **evreii , romii,slavii , persoanele cu dizabilități, comuniștii, social-democrații ș.a.** -

au fost considerați "**oameni de rangul II**" .

[se dă **filmul lui Hagi Culea**- cu mărturii din "*trenul morții*" cu mărturia lui Petre Bulucea (Chișinău), despre "lagărul 1 de jidani" ; a văzut cum au fost mitraliați, îngropați , vii și morți, într-un șanț săpat...]

...Evreii din Herța (1940 ; 1941-'44)

- Liviu Beriș : Ținutul Herței a stat **un an sub ocupație sovietică**. Părinții săi , erau considerați "*burju*" ; prima **deportare în Siberia** s-a făcut pe **13 iunie'41** (când a început războiul : au fost **deportate 39 de familii** (din care 38 de familii evreiești , doar o familie de români) :

... La intrarea armatei române (iun.'41,) au fost **executați cca 125 evrei**.

Apoi, toți **evreii au fost închiși în sinagogă** și s-au făcut **liste** ; a urmat **persecuția "psihologică"**(când l-au scos din sinagogă, vecinii nu l-au mai cunoscut) .

Apoi a urmat **deportarea , în convoi** spre Transnistria : cine rămânea în urmă, **era împușcat**...țărani dezbrăcau cadavrele... "**Românii au fost indiferenți**" .

-Luca Niculescu: Cum vă explicați fenomenul ? Cum a "încetat" antisemitismul după '43 ?

-Radu Ioanid: Exista un **antisemitism al românilor ,o atitudine ostilă a civililor** ce fusese "*pregătită* propagandistic " , blamându-se atitudinea evreilor la ocuparea Basarabiei și Bucovinei de către sovietici.Evreii erau învinuiți de comunism, de **legionari, cuziști, polițiști, jandarmi...**

Răspunderea a fost a statului .

-Alex.Florian:mărturiile ar fi necesare ; ar fi important ca ei să depună mărturii , **dar ei se simt vinovați , există rețineri**.

-Luca Niculescu :Și atunci , cum se cercetează ?!

-Alex.Florian : Din 2003,**Comisia Vizel** a făcut cercetare academică , de arhivă și documente , **Raportul final** ,pentru perioada 1938-'44 , a fost prezentat în 2004 (2 volume) .

-Ioanid: nu-i place expresia <**atitudinea românilor** >, ci <**atitudinea statului român**>

"Holocaustul a fost înlăptuit de autoritățile de stat ."

"Poporul român a salvat peste 15.000 de evrei " idin Vechiul Regat, iar **în Transilvania au fost și mai mulți**. În perioada comunistă nu s-a făcut nimic pentru aflarea adevărului.

- Beriș:nici lui nu-i plac tendințele de "**generalizare ,de învinovățirea colectivă**" .

Sunt stereotipii și prejudecăți. În regimul trecut el a făcut cercetări , studii, dar nu a fost lăsat să plece în Israel.

[Se prezintă un fragment din **interviul** luat de Carmen Todea **rabinului Alexandru Șafran** care evoca un episod petrecut în '42,în casa **g-ralului Văitoianu**.

Mitropolitul Bălan și **g-ral Văitoianu** au obținut, apoi, promisiunea **mareșalului Antonescu de a nu admite ca evreii din Transilvania să fie duși la Auschwitz .]**

- Al.Florian : vorbește de **demersurile făcute de Filderman , pe lângă Ion Antonescu ...**

-Luca Niculescu : **În toată perioada comunistă s-a mințit**. Abia acum este acces la arhive.

În 2006, încă era un "**antisemitism de tip tradițional**" .Există un domn

din "aripa legionară" a PCR care neagă existența holocaustului. Există o răspundere a presei ; există o răspundere a istoricilor.

-Al. Florian : regretatul istoric israelian **Jean Ancel** , a prezentat aceste aspecte în ale sale **12 volume** ; din păcate, cetățenii români nu au avut acces la ele.

-Luca Niculescu: Ce se aude cu **legea de incriminare a antisemitismului** ?

-Radu Ioanid: Legislația variază de la un stat la altul. Ar trebui (spre ex, presa antisemită să fie pedepsită) Libertatea de **a crede** sau de **a nu crede** în existența holocaustului , este liberă.

-Biriș : Mai continuă manipularea ... pericol mai există ... tot ce este discriminator trebuie cunoscut și "vaccinat" .

[1 mart.2011. Holocaustul evreilor din România]

[LD: **Istoricul.....** , multe despre minoritățile naționale. Mehedinți ..semnalează :

1) Episodul holocaustul din Iași a fost făcut de trupele SS, fără știința sau aprobarea lui Antonescu ;

2) primarul Capitalei, Oprescu , a inclus pe placa comemorativă a Holocaustului din România și evreii din Tansilvania de nord-horthystă , care au fost duși la Auschwitz .

[Vezi coresp. Ion. volumele **prof. ...-Mehedinți** (cel cu 17 vol. de documente]

[Teșu Solomovici , Securitatea și Evreii]

Vol. I :despre călăi și despre victime , Editura "Ziua", București, 2003
Vol.II :teroare.crime.turnători .colaboraționiști .Editura TEȘU, București, 2004

- Evreul comunist încetează să mai fie evreu?

< Un evreu care devine comunist a încetat să mai fie evreu > , a postulat Wilhelm Filderman ,unul dintre liderii comunității evreești ,arestat la București în 1945 .Aceasta este mânușa utilizată cu îndrăzneală de Teșu Solomovici .Poate funcționa o astfel de excomunicare ? În sens religios, cu certitudine, da. **Un evreu care a săvârșit crima** de a fi răpit prin comunism libertățile și chiar viețile oamenilor,a trădat Tora.Și prin aceasta **a încetat să mai fie evreu** . La fel cum **un creștin ce sfidează Noul Testament ,încetează de a mai fi creștin** .Dacă abandonăm însă conceptul religios ,situația este diferită .Evreul ,ca și oricine altcineva, poate fi și comunist și anticomunist, și călău și victimă .(Cf. Sorin Roșca Stănescu, *Cuvânt înainte*, p. 13-14)
<Oricât de obiectiv am vrut să relatez întâmplările ,mă împingeau mereu într-o confruntare cu propria-mi evreitate și cu crezul comunist din tinerețe > (Cf. Teșu Solomovici ,*Introducere* , p. 15)

-Viziunea evreilor comuniști privind istoria interbelică

[LD : mulțumesc lui T.S pentru aceste documente la care eu nu am ajuns. A le comenta , ar însemna o paranteză prea mare . Pun sub semnul întrebării toate falsurile , omisiunile, deformările și exagerările din documente . Important este că ele au caracterizat, decenii de-a rândul , istoriografia comunistă pe această temă . Este o mostră a

antiromânismului și antidemocratismului evreesc]

La demolarea PNL și PNTJ , de fapt a democrației în România postbelică , au lucrat cu sârg și organizațiile comuniste evreești .La 18 nov.'46 , organizația evreească "IKUF" , a trimis președintelui Americii, Trumann, **un denunț împotriva celor două partide** , acuzându-le că-și defășoară propaganda electorală **sub semnul antisemitismului** . < *Deși constituim o populațiune de străveche așezare în România , până după primul război mondial am fost lipsiți de drepturi civile. **Sfârșitul primului război mondial a adus legiferarea egalității cetățenești** pentru toate poporale conlocuitoare din România și deci și pentru noi . **Realizarea emancipării noastre a fost însă împiedicată de politica de stat antisemită a vechilor partide de guvernământ** [?!?] , astfel că noi **nu ne-am bucurat de drepturi egale cu toți ceilalți cetățeni ai țării** .[?!?] Chiar și **dreptul nostru la muncă a fost îngrădit** [?!?] , până în ziua în care acest drept sfânt a fost cu desăvârșire anulat. **Sub regimul guvernărilor de după primul război mondial am cunoscut crâncene mișcări antisemite** , însoțite de devastări de locuințe, magazine și școli evreești , de profanare a sinagogilor și cimitirelor evreești precum și maltratarea și uciderea noastră . Târguri întregi cu populație evreească au fost devastate și incendiate [?!?] fără ca cei vinovați să fi fost sancționați . Am fost **supuși tuturor boicoturilor** .[?!?] **Nu puteam frecventa școlile statului și Universitățile** [?!?] pentru că în ele **dominau "numerus clausus" , "numerus valahicus" sau "numerus nulus"** , care ne îndepărtau de studii și care erau **opera exclusivă a vechilor partide de guvernământ** .[?! ?] **Aceste partide** [?!?] au făcut totul pentru a **proteja și încuraja grupările cu caracter antisemit** , conduse de ACCuza și Corneliu Zelea Codreanu . **Vaida -Voevod** , primul colaborator al lui Maniu [?!?] și în repetate rânduri primministru al guvernărilor naționa-țărăniște , a declarat el însuși că se consideră **creatorul** [?!?] "**Gărzii de Fier**" a lui CZCodreanu . Într-un timp scurt, **aceste vechi partide de guvernământ au reușit să papuerizeze populația evreească** . [?!?] **Politica reacționară, șovină și antisemită a acestor partide** [?!?] a dus la **încăunarea regimului legionar-antonescian** , care a culminat cu jefuirea și **masacrarea în masă** [?!?] a populației evreești din România . >(Cf. Arhivele statului - București , Arhiva CC al PCR , fond 103, dosar 997, f. 1-3) (T.S - p.42 - 45)*

[Pavel Cimpeanu Atracția la comunism a evreilor - de natură etnică .]

Sociologul și istoricul **Pavel Câmpeanu** (Goldsmith) , el însuși un comunist ilegalist evreu , readuce tema în discuție : < **Remarcarea prezenței abundente a evreilor în structurile stalinismului** emergent din România a devenit de multă vreme un loc comun . **Evaluarea corespunzătoare a acestei evidențe nu ar avea decât de câștigat de pe urma unor date contextuale , la rândul lor cunoscute , dar insuficient examinate . Statistic vorbind, evreii reprezentau în România interbelică o minoritate foarte importantă** .Evreii care

formau o proporție ridicată în rândurile miniaturalei mișcări comuniste nu alcătuiau , concomitent , decât o proporție neînsemnată din totalul respectivei minorități .

Reprezentanții aceștia se găseau mai puțin printre agricultori sau muncitori industriali , cât în **rândul micilor industriași și micilor comercianți** - dar și în rândul **profesiilor liberale**, printre **marii industriași** ori **bancheri**, ca Filderman , Max Auschnit, Aristide Blank. Dinamismul lor economic și cultural , **nu era însoțit de o afirmare comparabilă în viața politică** - **evreii din România au dat un Gaster, orri un Sebastian , ori un Tristan Tzara , dar nu un Disraeli sau un Leon Blum și nici un Troțki .**

Predilecțiile lor profesionale și culturale manifestate între cele două războaie, **nu dezvăluie motivații sociale sau politice care să fi stimulat subita și aparent largă lor angajare la edificarea regimului stalinist** din România spre sfârșitul celui de-al doilea război mondial și îndată după aceea. De aici necesitatea de a discuta acest aflux în contextul conjuncturii istorice date .

Înainte mergătorii de origine evreească ai regimului stalinist , ieșiți la lumină imediat după 23 august 1944, nu aderaseră la PCR-ul legalizat ci, în majoritatea lor , avuseseră legături cu mișcarea comunistă ilegală , în deosebi cu cea din ilegalitatea anilor de război. În acele împrejurări , apropierea de mișcarea comunistă le oferea singura șansă de a deveni combatanți într-o conflagrație care le închidea accesul spre front , deschizându-le accesul spre camerele de gazare . Pentru aceștia , motivația adeziunii la comunism nu era deci de ordin preponderent social, politic ori doctrinar , ci de ordin etnic. (Cf. Pavel Câmpeanu , Ceaușescu. Numărătoarea inversă , Polirom, Iași, 2002) (TS, p. 88)

EXEMPLE DE VICTIME

[LD: din cele peste 2 milioane de victime, am extras [de fiecare dată , cu strângere de inimă pentru cei nepomeniți] **cazurile care să îngăduie percepția corectă a substratului ideologic și politic al genocidului comunist, a mecanismelor terorii , a metodelor experimentate , ș.a.]** **Dicționarele** lui Cicerone Ionițoiu (format carte - editura "Mașina de scris " ; format electronic la www.procesul.comunismului.com) ; Lucia Hossu -Longin , **Memorialul Durerii ; Documente , Memorialistică , Istoriografie , Biografii , Procese, Cazuri ,** (vezi la **Bibliografie**) ; **Documentare, Interviuuri , Dezbateri Radio , TV ; Presă ,** s-au așezat pe rafturile unei veritabile **BIBLIOTECI** dedicate acestei **monstruoase crime colective** prin care a trecut poporul român. Ca orice bibliotecă, ea va fi îmbogățită pe măsură ce arhivele - încă ferecate - se vor deschide.]

A.

-Max Auschnitt

Născut la 14 februarie 1888 la Galați , industriaș cu poziții solide în industria siderurgică și sub regimul autoritar al Regelui Carol al II-lea. Mai părăsise o dată ilegal țara , în primăvara '44 , sub guvernarea Ion

Antonescu , cu un avion pilotat de Matei Ghica Cantacuzino . După 23 august '44, a revenit în țară , s-a pus la dispoziția noilor autorități , dar evoluția nefastă a evenimentelor politice l-a determinat să se refugieze din nou în străinătate (1946) . Până în 1950, a rămas în Europa, apoi s-a stabilit la Paris.

Implicat în diverse procese în "*așa-zisa mișcare Națională de Rezistență* " , în oct.'48 a fost **coacuzat într-un proces cu legionarii** , condamnat la **25 ani muncă silnică** , (în contumacie) pentru "*crimă de înaltă trădare* " .**degradare civică pe viață și confiscarea averii** , pentru <*crimă de înaltă trădare, crimă de răzvrătire, complot în scop de trădare, de surpare a ordinii constituționale și în scop de răzvrătire* > . Tribunalul Militar-București. *Completul* de judecată :primpreșed, **dr.Petrescu I.Alexandru** col.Colceag Gh.,Sârbu Eremia, lct.col.Zănescu Ion, lct.col.magistrat Stănescu Simion ; procurori : **col.Stanciu Constantin și lct. magistrat Eftimie Călin.**(1 nov.'48)

B.

-Bady ,Menahem H.

Jurist și ziarist din Roman.**Condmnat în 1950 ca sionist** , închis la Jilava și Caransebeș.

-Benvenisi , Mircea / Suzi-soție /

Avocat în București, activ în mișcarea sionistă .**Arestat în 1950**, împreună cu un "*lot de 13 sioniști* " **Anchetat , condamnat la 25 ani muncă silnică** (sentința nr.258 din martie 1954), de *Tribunalul Militar - București* (prezidat de **Alex.Petrescu** ; procuror **Alexandru George**) După eliberare,s-a stabilit în Israel , ajungând ambasador în Elveția. -Soția -**arestată** în 1950, împreună cu soțul .**Anchetată** de Securitate, **închisă** la Jilava și Mislea.

-Bernstein ,Edith

Din Maramureș.Deportată la Auschwitz , sub regim horthyst ;**arestată în 1951** , sub regim comunist , **închisă la Mislea.**

-Blanc , Aristide.

Bancher. Arestat și condamnat în 1949, pentru "*înaltă trădare* " . Anchetat și închis la MAI și Jilava .

-Brauner, Harry

N. în 1908, la Piatra Neamț, domiciliat în București .Dir. al Institutului de Folclor , prof. la catedra de Folclor, la Conservator. **Arestat** la 27 ian.1950; interogată de securiștii anchetatori Soltuțiu , Filipescu , Weiss și Moraru;**condamnat la 12 ani muncă silnică** (sentința nr 49 / 6.IV.1954) de Tribunalul Militar -București (prezidat de col.Ilie Moiescu) ; închis la Jilava ,Pitești ,Dej ; cu **domiciliu obligatoriu** la Viișoara (Bărăgan)

-Brauner, Aziic

Laborant. Împușcat de sovietici la Brăila, pe 12 ian.1945.

-Braunstein , Betty

Din Dumbrăveni .**Arestată** în 1957, a **murit la închisoarea din Mircurea Ciuc.**

-Bretler ,

Rabin din București .**Arestat** după 1950,**închis** la Jilava și Caransebeș .

C.

-Calmanovici ,Emil / Calmanovici Monica-soție /

N. în 1896, la Piatra Neamț , stabilit în București Inginer constructor, cu studii la Munchen. Înscris în PCR în 1937 , a ajutat partidul cu bani donând partidului o tipografie ilegală. După 1940,el face "o țără" spionaj sovietic,informând asupra amenajărilor de la aerodromurile locale.Sute de bilețele cifrate sunt transmise de Calmanovici CC al PCR.În casa sa,au loc întâlniri conspirative ale ștabilor comuniști ; își riscă viața fotografiind buletine secrete ale Siguranței Generale.Între 1937-1944,Calmanovici a donat partidului cca 80% din averea sa.

În iarna'44 ,Emil Bodnăraș își instalează"cartierul general" în salonul lui Calmanovici.

EI, arestat ,și judecat în procesul Pătrășcanu .**Condamnat la muncă silnică pe viață** (sentința nr.49 / 6 aprilie 1954, semnată de col.Ilie Moiescu) de Tribunalul Militar București . A trecut prin anchete dure, la Malmaison, Jilava și Pitești .**A murit pe 12 martie 1956, la Aiud.**
Ea, arestată și condamnată în 1953.

-Casirer, Nicolae

Evreu din Ardealul de nord, închis la Auschwitz în timpul regimului horthyst . Întors acasă , a încercat să treacă frontiera ca să scape de comunism. **A fost prins, arestat , condamnat la 10 ani închisoare** .În 1951, se afla închis la Aiud.

-Cohen ,Jean

Lider sionist arestat în 1950.**Condamnat la muncă silnică pe viață** ,de Tribunalul Militar-București (sentința 258 /1954)

D.

-Dan, Sergiu

Scriitor și ziarist evreu, n.în 1903, la Piatra Neamț. A debutat la *Flacăra* lui ND Cocea ; a fost redactor politic la *Dreptatea* ;a publicat la *Cugetul Românesc, Contemporanul, Universul Literar , Bilete de papagal, Viața Românească , Omul Liber, Reporter, Revista Fundației Regale* ș.a. Autor al unor romane de succes în interbelic (*Arsenic, Surorile Venianim* ș.a).
Arestat , condamnat ,închis la Jilava și Aiud.

E.

-Ebercohn , Josef

Arestat cu unul din loturile sioniștilor .După 1950, a ajuns la sediul Securității Capitalei din calea Rahoveiși la Malmaison.A fost **anchetat cu duritate de maiorul Negrea**.

-Ebercohn ,Ozi

Avocat.**Arestat** în 1950. **Judecat** cu lotul sioniștilor .**Închis** la Caransebeș

-Edelstein ,Elemelch

Arestat cu un lot al sioniștilor .**Anchetat** la sediul Securității din Calea Rahovei .**Închis** la Caransebeș .

-Edelstein ,Samy

Director la Ministerul Comerțului Exterior.**Arestat în 1959**, anchetat la Securitatea București (Uranus) .**Condamnat** în 1960 .**Închis** la Aiud.

-Col. Wilhelm Einhorn

Evreu ilegalist, născut în Transilvania , luptător în Brigăzile Internaționale în războiul civil din Spania , era călit în focul "urii de clasă " .

-Engel ,Andrei

Arestat într-un "lot sionist " , în 1950.Anchetat la Securitatea din București (Rahova).

Închis la Jilava.

F.

-Faierstein , Leib A.

N.în 1889.**Din Basarabia**(Chișinău) .**Arestat ca sionist**. Condamnat la **5 ani muncă silnică**. **A murit în timpul detenției** , în lagărul din Sverdlovsk.**Reabilitat în 1991**.

-Faierstein ,Ștrul B.

N.în 1898.**Din Basarabia**.**Omorât de NKVD** în timpul represiunilor din 1949.

-Faiermaher, Meilih

N.în 1888, la Tiaspol. **Condamnat la moarte**. Cază "clastă" în 1956.

-Faiman ,Abram B.

N.în1897, în Basarabia (Bălți) .Comerciant. **Ridicat de NKVD** , împreună cu soția (Fenea) și Fiul (Moișa), la 6 iulie 1949.

-Faingold ,Șulim B.

N.în 1912, în Basarabia (Fălești).Comerciant.**Ridicat de NKVD** ,deportat , împreună cu soția (Maria) și Fiul (Șica), în inie 1949.

-Faut ,Gotlib F.

N.în 1895, în com.Hlinaia (Basarabia).Membru al unei organizații anticomuniste .Arestat .**Condamnat la moarte și executat** .Cauza a fost clasată în 1959.

-Feibisch , David.

Arestat în 1951 , anchetat la Securitatea București, judecat într-un "**lot de sioniști**", pentru că susținea plecarea în Israel. **Eliberat și lăsat să plece în Israel.**

-Feibisch, Zeev

Arestat în 1951, ca sionist. **Eliberat și lăsat să plece în Israel .**

-Feinstein ,Nisim.

Arestat în 1951 ca sionist ,**condamnat , eliberat** , lăsat să plece în Israel.

-Fermo ,Manachem

Arestat în 1951 ca sionist ,**condamnat , eliberat** , lăsat să plece în Israel.

-Filderman , Wilhelm

[Vezi :Wilhelm Filderman , **Memoires and Diaries "**, vol 1, 1900-1940 ,Edited by Jean Ancel , The Goldstein-Goren , Diaspora Research Center ,Tel Aviv University, Yad Vashem Jerusalem, 2004)

N.în 1882.Avocat.**Președintele Uniunii Evreilor din România.**

Colaborator al guvernelor (și partidelor) democratice din interbelic. La 17 sept.'44, a înființat "**Consiliul Evreiesc**" ,pentru redobândirea drepturilor și averilor de care populația evreiască fusese deposedată în timpul regimului Antonescu. La 11 martie 1945, a fost convocat pentru anchetă la *Tribunalul Poporului* .

Arestat în 1946. Eliberat . În 1948, a reușit să fugă în străinătate .

-Finkelstein , Bubi

Înainte de 1944, sub regimul Antonescu , fusese **deportat în**

Transnistria, suspectat de comunism. Eliberat la 23 aug.1944.

Rearestat în 1945 , condamnat la închisoare , era închis la Aiud , unde devenise pontator și informator al administrației .

-Fischer , Ionas

Din Vatra Dornei -Suceava .Director general al Trustului **Sovrom -Iemn**

.Arestat .Condamnat de Tribunalul Militar -Iași . A fost deținut la penitenciarele din Suceava și Gherla.

-Foreanu, Alexandru

Inginer. **Arestat în 1951** , ca sionist. **Anchetat** la Malmaison și Jilava . Eliberat, a plecat în Israel.

-Fux , Sura

Născută în Sighetul Marmației -Maramureș.Mama-decedată la Auschwitz ;Arestată împreună cu taăl său , condamnată la închisoare .Detenția la Jilava .

G.

-Ghertler , Avigdor / Ernestina-soție /

Arestați în 1950, ca sioniști. El a fost închis la Rahova și Jilava, iar soția la Jilava și Mislea.

-Ghingold , Paul

Din orașul Piatra Neamț. **Arestat și condamnat în 1949, ca sionist**
Închis la Jilava și Caransebeș, a fost eliberat în 1954.

-Gingold , Nandor

Președintele Centralei Evreilor din România în regimul Antonescu. După arestarea lui Radu Leca (comisar general pe problemele evreiești , arestat în "Iotul Antonescu ") s-a predat la *Prefectura poliției Capitalei* , la 20 sept. 1944 , punându-se la dispoziția organelor de anchetă

Judecat de *Tribunalul Poporului* , procesul s-a desfășurat între 14-18 febr.'46, *Centrala Evreilor* fiind acuzată că **a executat ordinele Berlinului și Gestapoului în prigonirea evreilor ..**

Președ.completului de judecată al *Tribunalului Poporului* - **Al Voitinovici** (pseud.literar *Voitin*).

Acuzatori publici , avocații **A.Schreiber și M.Mayo**

Sentința (19 febr.'46) : **muncă silnică pe viață și confiscarea averii** (cf.*Legii 312 / '44*). Detenția la Aiud și Pitești.

-Glasner, J

Rabin în Cluj , care făcuse o declarație , pe 8 febr.'46 , ziarelor elvețiene:
< Regele și poporul s-au opus cu toată energia proiectelor germane de exterminare și au împiedicat , înainte de orice , deportarea . În același timp, România n-a ocrotit numai populația israelită din țară , dar a acordat și azil evreilor refugiați din țările vecine , în special din Ungaria, salvând astfel viața unui mare număr de izraeliți refugiați [...]
Evreii vor trebui să-și dea seama că au contractat o datorie de recunoștință față de națiunea română și de Regele ei .>

-Goldenberg , Marcu

Evreu trecut prin Auschwitz . Revenit în țară , a fost **arestat și condamnat** (1950) , pentru "*crimă împotriva umanității*" . Trimis în **lagărul de exterminare de la Periprava** , s-a solidarizat cu toate acțiunile de protest ale deținuților, împotriva abuzurilor administrației și turnătorilor, fiind trecut în "*brigăzile de pedepsiți* " .

-Goldstein , Isac

Agent de poliție, n. în 1900. Arestat , **a murit în timpul detenției în penitenciarul Făgăraș** , la 3 oct.1957.

-Goldstein , Levi S

Agent de poliție n.în 1901.Arestat , a fost **omorât în timpul anchetei la**

Securitatea din București ,la 7 martie 1951.

-Goldstein, Mozer

Funcționar la *Legatia Israelului* la București .**Arestat în 1952**,
condamnat pentru "*înaltă trădare*" , închis la Jilava și Pitești .

-Grossman , Adolf

Condamnat la 25 ani muncă silnică și confiscarea averii, în procesul
"*Iotului Centralei Evreilor*" (14-18 febr.'46),de *Tribunalul Poporului*
.Președ.Completului ,**Al Voitinovici** (Voitin);
acuzatori publici ,avocații **A.Schreiber și M.Mayo**

-Grunberg ,Wilman N.

Condamnat la 25 ani muncă silnică și confiscarea averii, în procesul
"*Iotului Centralei Evreilor*" (14-18 febr.'46),de *Tribunalul Poporului*
.Președ.Completului ,**Al Voitinovici** (Voitin);
acuzatori publici ,avocații **A.Schreiber și M.Mayo**

H.

-Haas ,Simon

Arestat ca sionist.**Anchetat** la Malmaison.**Închis** la Jilava.

-Haber ,Benjamin

Medic.**Arestat** ca sionist .**Închis** la Malmaison, Jilava, Pitești.

-Haber, Ladislau

Arestat în mai 1951, ca sionist .**Închis** la MAI și Caransebeș.**Grațiat în**
1964 (*Decretul 411*)

-Haimovici , Max I./ Mina A.-soție /

Proprietarul unei fabrici (din București ?) , n.în1885 ,la Bârzești -Vaslui
. **Arestat** pe 4 martie 1953 , sub acuzația de "*spionaj în favoarea*
Israelului" . **A murit la 23 martie 1953**,din cauza torturilor din timpul
anchetei de la Securitatea din București , la spitalul "*Victor Babeș*" .
/Soția , n.în Iași în 1883 , a fost **arestată pe 5 martie** ,fiind **omorâtă pe**
12 martie , în timpul anchetei la Securitatea din București .

-Halevi , Elimelech

Arestat în 1951, ca sionist **Anchetat** la centrala Securității din
Malmaison.**Închis la Jilva.**

-Harfanes, David

Arestat în 1951, ca sionist .**Anchetat** la Securitatea București (Rahova
)**Închis la Jilava.**

-Heckt, Eva

Proprietara unui magazin de mode din București.**Arestată în mai 1951** ,
anchetată la Securitate ,(la Malmaison) în legătură cu "**cazul**" **Ana**

Pauker-Vasile Luca-Teohari Georgescu (participase la câteva recepții opulente, invitată de soția lui Teohari ,și povestise la alții cum trăia nomenclatura) .Ținută un an în anchetă dură (singură în celulă) , **obligată să semneze o declarație** că ea și "**prietanii săi**" , erau spioni în soldă americană.

A luat calea închisorilor pentru femei (la ferma "Roșia" ș.a)

-Herșcovici , David / Herșcovici, Hugo /

Arestați în 1951, ca sioniști. Detenția la penitenciarul MAI și Jilava.

-Herșcovici , Saul

Avocat în Roman (Neamț) .**Ajutor de primar** în timpul guvernării PNT (1932-'33). În 1945, **s-a înscris în PCR** ; în 1948 ,**a fost numit prefect**. În toamna '48, a fost **arestat** , trimis în lagărele de **muncă forțată** de la Poarta Albă și Onești și eliberat în 1954.

-Herșcovici ,Sidonia

Supraviețuitoare a lăgărului de la Auschwitz .**Arestată în 1948, de comuniști**.

I.

-lakerkaner , Sami

Inginer în Piatra Neamț.**Arestat în 1950 ca sionist**.Condamnat la închisoare.Închis la Jilava și Cransebeș .Eliberat în 1955.

-Iancu, Cornel / Mela /

Medic, președinte al Comunității Evreiești .**Arestat** în 1949 ,împreună cu soția, ca sionist. **Detenția la penitenciarele MAI și Caransebeș**.

-Idelovitsch, Slomo

Arestat în 1951, ca sionist .Anchetat la MAI.Închis la Pitești

-Imberg , Herșcu

N.în 1892, în orașul Bârlad -Vaslui .**Arestat ; condamnat** la închisoare pentru "**propagandă anticomunistă**" .**A murit în 1959, în detenție, la Gherla**.

-Isăceanu ,

Între 14-18 febr.'46, la *Procesul Centralei Evreilor* , a fost **condamnat** (în lipsă) **la muncă silnică pe viață și confiscarea averii** (18 febr.'46) (Centrala Evreilor a fost acuzată că **a executat ordinele Berlinului și Gestapoului în prigonirea evreilor**) . **Al Voitinovici** (pseudonim literar Voitin) a fost președ.completului de judecată al *Tribunalului Poporului* .Acuzatori publici , avocații **A.Schreiber și M.Mayo**

-Iuclea , ?

[LD: fișă și informație preluată din Cicerone Ionițoiu (Dicționare) pentru **cazul elevilor din Huși**, conduși de Neșțianu .Vezi la **Tablou -Elevi**]

Col.anchetator la Securitatea din Huși (Vaslui) .

...în mai 1950, ancheta-tortura elevii din *Grupul Clandestin Anticomunist* (inițiat de elevul **Neșțianu Valeriu**) .

...în 1951, era **demasc**at de coreligionarii pe care îi torturase în ghetourile din Transnistria.

J.K.

-Josef ,N

Medic **.Arestat în 1950** ,pentru activitate sionistă.Închis la Jilava și Caransebeș .

-Kahane ,Aron

Din București, n.în 1922, la Iași . **Arestat** pentru activitate sionistă .După eliberare, la presiunea străinătății, a reușit să plece din țară .

-Kanner , Edgar

N.în 1902, în Galați **.Arestat și judecat** în "**lotul sioniștilor revizioniști**". **Condamnat la închisoare** de Tribunalul Militar-București (7 iulie 1953) .După eliberare, a plecat în Israel.

-Koffler , Remus I.

Membru PCR din 1937(din organele financiare ale partidului) **Arestat și judecat în "lotul Pătrășcanu "** ,acuzat că ar fi fost **agent de Siguranță** și al serviciilor străine de spionaj [martoră a acușării, soția sa **Lili Weigel** , a afirmat că el ar fi fost organizatorul grupului care urmărea , în timpul războiului , distrugerea comuniștilor din închisori]

Condamnat la moarte (sentința nr.49 /6 apr.1954)**.Executat** pe 17 apr.'54, la Jilava.

-Koifman , Avram

Din București, n.în 1924, în Cernăuți. **Arestat** pentru activitate sionistă. **Eliberat în 1956**, lăsat să plece în Israel.

-Kraus , Ștefan

Din Arad, n.în 1911, în com.Mișca -Arad. **Arestat și judecat** în "**lotul sioniștilor**" din Arad.

-Kuhn, Ștefan

Din Timișoara , n.în Bocșa Montană-Caraș Severin.Înscris în mișcarea sionistă în 1935, a fost ales în comitetul de conducere în 1944.**Arestat** la 20 febr.1952 ; **anchetat** 8 luni , sub tortură ;

judecat în "lotul sioniștilor " (rechizitoriul întocmit de **lct.mj.Alexandru Gheorghe**) ;**condamnat la 15 ani muncă silnică** (sentința nr.258 /29 martie 1954, semnată ca președ. de g-ral **mr.Alexandru Petrescu**) .În urma protestelor internaționale , **a fost eliberat , împreună cu alte 7 persoane din lot**, pe 14 apr.1956.

-Kuperman , Samuel

Arestat , judecat cu un lot de 32 de persoane , în 1954, pentru activitate sionistă.

L.

-Lachs ,Heinric

Deportat din nordul Transilvaniei de regimul horthyst, la Auschwitz, unde ar fi colaborat cu administrația hitleristă a lagărului. **Denunțat** de cei care au avut de suferit de pe urma sa.

Arestat în 1946. Condamnat la închisoare pe viață .Închis la Aiud.

-Lasarovitsch ,Elcezar Zeev

Din București. **Arestat** în 1952 pentru activitate sionistă. **Anchetat** la Securitate (Rahova) .

Închis la Jilava.

-Lazarovici, Izu / Lazarovici Willi /Lazarovici , Zwi /

Din București. **Arestați** pentru activitate sionistă. **Judecați** într-un lot de **32 persoane**, în martie 1954. **Eliberați în 1956**, lăsați să plece în Israel.

-Laxer ,David / Laxer ,Șoșana /

Din Iași. **Arestați în 1952**, pentru activitate sionistă.

-Lăpușner , Dvoira

Din București .N.în 1926, la Belgrad. **Arestat în 1952**, pentru activitate sionistă. **Condamnat la închisoare** (1954) . **Eliberat** în urma presiunilor internaționale, lăsat să plece în Israel.

-Leiba , Michel

Din București, n.în 1895. **Arestat** pentru activitate sionistă. **Condamnat la închisoare administrativă** (3 ani).După eliberare, a fost lăsat să plece în Israel.

-Leibovici , Johny

Antreprenorul Băilor Centrale din Galați, n.în 1888. **Omorât cu lovituri de ciocan**, de trei soldați sovietici , pe 6 martie 1945 .

-Leibovici , Leiba Marcel Moritz I.

Din Botoșani.N.în 1885, în com.Movileanca (Botoșani) . **Arestat** pentru presupuse legături cu serviciile de informații germane. **Condamnat la închisoare , a murit în lagărul "9 Culme"** , pe 30 oct.1952.

-Leibovici , Sami

Din Cluj. **Arestat în 1948**, pentru că ajutase un număr de **evrei să fugă la Viena** , prin Ungaria.

-Leibovici ,Simigita

Din București, n.în 1925, la Tulcea. **Arestat în 1954**, pentru activitate sionistă. **Judecat în "lotul celor 41 sioniști "** (apr.'54), folosit ca **martor**

în procesul "lotului celor 13 sioniști".

Închis la Malmaison, Rahova, Jilava și Pitești .După eliberare, lăsat să plece în Israel.

-Liblich , Sandu

Medic în București (doctorul personal al lui Vasile Luca) .**Arestat** în 1950 ,pentru "*activitate sionistă*".**Anchetat** la Securitatea București (de **Francisc Butyka și Gh.Mezei**) ,pentru a obține **informații compromițătoare despre Vasile Luca**, căruia i se pregătea debarcarea din funcții. Detenția la penitenciarele MAI, Jilava și Caransebeș.

-Likwormic ,Max

Din București. **Arestat și anchetat** la Securitatea din București (Rahova) pentru activitate sionistă. Închis la Jilava și alte penitenciare.

-Litman, Iacob

Din București, n.în 1905, la Focșani -Vrancea. **Arestat și anchetat** pentru activitate sionistă.

Judecat și condamnat în lot cu Suzana Benvenisti , de Tribunalul Militar-București (23 nov.'53) . După eliberare, i s-a permis să plece în Israel.

-Loewenstein ,Theodor

Medic în București, n.în 1905, în Turnu Severin (Mehedinți).**Arestat** în 1952, pentru activitate sionistă. **Judecat într-un lot de 41 persoane** (apr.'54). După eliberare , **lăsat să plece în Israel.**

-Lupu, Moise

Din Iași .**Arestat în 1954** pentru activitate sionistă ; **condamnat la închisoare** de Tribunalul Militar-Iași ; **închis** în penitenciarele din Rajova și Jilava. La expirarea pedepsei, a fost **lăsat să plece în Israel.**

-Lupu, Șamus

Din București. **Arestat pentru activitate sionistă. Condamnat în 1951 la închisoare** de Tribunalul Militar-București. Închis la penitenciarul MAI și Jilava.

-Lupu, Șuro Blima

-Din București, n.în 1901, în Piatra Neamț.În 1952, **arestată pentru activitate sionistă ; condamnată la închisoare** .După eliberare, s-a stabilit în Israel (1956)

-Lustig, Romulus

Pilot.Membru PCR (secretarul org.de bază PCR de la aeroportul Chitila), n.în 1916, la București. **Dirijat de SSI** , împreună cu **Gh.Preda și dr.C.Gafencu** , au pus la cale **înscenarea de la Tămădău** (14 iulie 1947),pentru a oferi pretextul arestării conducătorilor PNȚ . Cei doi piloți au fost reținuți la MAI , apoi duși la Văcărești , fiind **folosiți ca marori ai acuzării** în procesul Maniu -Mihalache. Ulterior , au fost

judecați într-un "lot anexă" a procesului (împreună cu doctorii și șoferii). Romulus Lustig a fost "**condamnat**" la 6 luni închisoare.

M

-Marcovici, Otto

Ziarist la *Adevărul* și *Dimineața* în interbelic. Supraviețuitor al lagărului de la Auschwitz, în timpul războiului. **Arestat în 1949; condamnat la închisoare** de Tribunalul Militar-București; detenția în penitenciarul Jilava și lagărul Peninsula (folosit în muncile de la biroul administrativ)

-Margules, Samuel

Secretar PCR în perioada ilegalității. N. în 1885, în Găești - Dâmbovița. Tapițer. **Arestat în 1947**, sub acuzația că, din 1930, ar fi devenit informator al Siguranței.

A fost **predat NKVD-ului** pentru anchetă, a refuzat să răspundă anchetatorilor sovietici, declarând **greva foamei**. În iun. 1947, a fost **dus la penitenciarul MAI**, apoi la Pitești.

În 1948, a fost **readus la MAI** în aceeași celulă cu Silber Herbert.

După trei luni, ambii au declarat că **au fost agenți ai Siguranței, infiltrați în PCR**. Declarațiile sale au fost folosite în **procesul Lucrețiu Pătrășcanu**. Despre el, s-a afirmat că la data procesului **murise în penitenciarul Văcărești**.

- Mark: Abir / Abner / Ahia / Armand / Beti / Braha / Paula /

Evrei din Iași, Rădăuți - Prut, București.

Arestați și condamnați în martie 1954, pentru activitate sionistă.

Detenția în penitenciarele Iași, București (Malmaison și Rahova), Pitești.

Eliberați în 1956, lăsați să plece în Israel.

-Marmorstein, Nicolae

Din Cluj. N. în 1907, Tășnad - Satu Mare. **Arestat** pentru activitate sionistă, în 1954. **Eliberat în 1956**, lăsat să plece în Israel.

-Mayer, Elias

Din București. **Arestat** pe 24 mai 1946, în satul Șiclău, com. Grăniceri - Arad, în timp ce călăuzea **un grup de 34 evrei din București** ce intenționau să treacă **granița în Ungaria**.

- Mendelovici, Iancu

Avocat, n. în 1902, în Ploești-Prahova. **Arestat** în 1949 pentru activitate sionistă și ajutorarea familiilor celor arestați; **judecat cu "lotul celor 41 sioniști"**; **condamnat la închisoare**; detenția la penitenciarele MAI, Jilava și Caransebeș. După eliberare, a plecat în Israel.

-Mendelsohn, Iacob Marian I.

N. în 1911, în satul Mesteacăn, com. Icușești-Neamț. **Arestat** ca membru al unei org. subversive anticomuniste; **condamnat la închisoare**; **a murit la închisoare**, din cauza condițiilor de exterminare.

-Mihalovici [Cohen] , Rachel

Soția avocatului Jean Cohen (lider sionist) , divorțată formal. **Arestată în 1952** , pentru activitate sionistă ; **anchetată** la Securitatea din București (de **lct.Gheorghe Păun**) ; **judecată cu "Iotul celor 41 sioniști "** , în apr.1954 ; **eliberată, i s-a permis să plece în Israel.**

-Miler, Pinkas

Arestat în 1951, pentru activitate sionistă. **Condamnat la închisoare administrativă** (2 ani) de Tribunalul Militar-Galați .

- Moscovici, David

Din București, n.în 1921, în com.Romuli -Bistrița Năsăud. **Arestat în 1951**, pentru activitate sionistă ;închis 5 ani .**Eliberat în 1956**, lăsat să plece în Israel.

-Moscovici , Moti

Arestat în 1951, pentru activitate sionistă.**Judecat** în "**Iotul celor 13 "** ;**condamnat la închisoare** de Tribunalul Militar-București (martie 1954) . **Eliberat în 1956**, lăsat să plece în Israel.

N.

-Negrea, Marcel [Mircea]

Din București.**Arestat** în 1951, sub acuzația că **a găzduit pe "spionul" Zoltan Hirsch** , pentru **întâlniri cu diplomați israelieni** .**Judecat și condamnat** într-un lot de sioniști. **Eliberat în 1956**, lăsat să plece în Israel

O.

-Offenberg ,Motie

Din Vatra Dornei-Suceava, n.în 1913, în Botoșani. **Arestat în 1951**, pentru activitate sionistă. **Eliberat în 1956** și lăsat să plece în Israel.

-Olteanu, (?)

Inginer chimist, reprezentantul unei firme englezești, în București. **Comunist-cominternist**, în anii 1936-'37 a sprijinit comuniștii din Spania în timpul războiului civil . **Arestat în 1953**, cu un grup de sioniști ; **condamnat la închisoare . Rejudecat și eliberat în 1954.**

-Olteanu, Oscar

N.în 1899, în Craiova-Dolj, stabilit în București. **Arestat și judecat în 1954** într-un "**Iot sionist**" (grupul Victor Gertler) ; **condamnat la închisoare** de Tribunalul Militar-București (18 sept.'54) ; **Eliberat în 1956** ; lăsat să plece în Israel.

-Orănstein ,Kiva / Mina-soție /

Familie stabilită în București.
/Kiva- n.în 1896, în Iași.**Arestat în 1950** pentru activitate sionistă.

A murit în detenție, pe 20 iulie 1952.

/Mina - **arestată în 1952**, eliberată după moartea soțului, i s-a aprobat plecarea în Israel

-Orenstein, Clara

N.în 1929, în Iași. **Arestată în 1952**, pentru activitate sionistă ; **condamnată la 4 ani închisoare** ; eliberată în 1956, lăsată să plece în Israel.

-Ornstein, Kiwa

Avocată, n.în 1896. Arestată în 1949. **A murit în 1952, în detenție.**

- Oster, Friederich

Înginer, n.în 1906, la București, **Arestat** pentru activitate sionistă ; **judecat în "procesul celor 41"** de *Tribunalul Militar* -București în aprilie 1954.

P.

-Peltz, Isac

Romancier și publicist n. în 1899, în București. Francmason. Colaborator la *Adevărul, Dimineața, Flacăra României literare* ș.a. Autorul unor romane citadine de succes: *Calea Văcărești, Foc în hanul cu Tei, Păiațe ș.a ș.a*. **Arestat în 1949 ; condamnat la 3 ani închisoare** (în 1950) ; **închis în penitenciarele din Calea Rahovei, Jilava, Gherla, Aiud**. A murit în 1989.

R.

-Rabinovici, Haim M. (n.1893 în com. Vatici- Orhei-Basarabia).

Arestat de NKVD în 1941, condamnat la 5 ani de închisoare.

-Rabinovici, Iosif.

Născut în 1928 la Tecuci-Galați. Arestat(1952),condamnat(dec.1954) pentru activitate sionistă, după eliberare (1956) s-a stabilit în Israel.

-Rabinovici, Zelman M.

Arestat de NKVD în 1949. Deportat împreună cu soția și fiul în Irkutsk-Siberia.

-Reiter, Carol

Președintele organizației sioniste din Transilvania, cu domiciliu obligatoriu între 1951-1955 [în județul Neamț ?].

-Reiter, Carol.

Negustor cu materiale de construcție în Timișoara, născut în 1892. Arestat (1952) și implicat în procesul celor "13 sioniști" (judecat în 1954 de Tribunalul Militar București); torturat și obligat de anchetatori să semneze declarații false, dictate; condamnat la 15 ani muncă silnică; eliberat înainte de termen și lăsat să plece în Israel.

-Rieznic, Meier-Moise.

Născut în 1895 la Tuzara-Basarabia ; refugiat la Roman .
Arestat ca sionist ; după eliberare (1956) i s-a permis să plece în Israel.

-Rorlich, Bernard.

Avocat, președintele organizației sioniste din România. Arestat în 1951.

-Rorlich, Bernard.

Arestat în 1951 cu lotul de sioniști. După eliberare a plecat în Israel în 1956.

-Rosenfeld, Ștefan.

Arestat cu lotul sionist în 1952. Condamnat într-un proces înscenat pentru legături cu Legația Israelului din București și furnizarea de informații personalului acesteia.

-Rosenfeld, Samuel.

Arestat în 1952 cu loturile sioniste și anchetat cu duritate în legătură cu Marcu Cohen.

-Rosenkrantz, Mishu.

Arestat în 1950 cu lotul sioniștilor; anchetat la Securitate și condamnat la închisoare administrativă.

-Rosenzweig, Marian.

Student la Fac. de Construcții din București, arestat împreună cu un grup de colegi, pentru intenția de a organiza, în 15 nov. 1956, o manifestație de sprijin pentru colegii deja arestați pentru solidarizare cu revoluția din Ungaria; anchetatorii i-au obligat să declare că urmăreau scoaterea limbii ruse din învățământ; judecat, împreună cu lotul condus de Horia Șerban Popescu, și condamnat în 1957 la 1 an închisoare.

-Rothman, Solomon.

Născut la Galați în 1890; arestat în 1950, pentru legături cu statul Israel; anchetat și torturat ; mort la 31 august 1953 în penitenciarul Jilava.

-Rotman, Iancu U.

Născut în 1891 la Piatra Neamț; angajat la poliție în București; arestat și condamnat; mort în 1959 în penitenciarul Făgăraș.

-Rozei, Aurel I. [Rozemberg, Isidor].

[LD : Procesul în care a fost implicat Aurel Rozei face parte din seria unor procese ciclice practicate de justiția stalinistă, cu care comuniștii pretindeau a-și recunoaște greșelile, a-și asuma răspunderile și a se absolvi, astfel, de crime și de greșelile grave.

Din acest pdv, așa-numitele procese ale „sabotorilor Canalului Dunăre-Marea Neagră”, ar merita o atenție specială].

Născut în 1907 la Galați; specializat în planificare economică în Franța.

Arestat (1952); judecat cu un lot, într-un proces înscenat (30 aug.-1 sept. 1952), pentru „ sabotare a propășirii economiei naționale și amenințarea propășirii popoarelor”; o adevărată parodie de proces cu un sfârșit tragic pentru acuzați : 5 dintre ei, condamnați la moarte. Printre aceștia Aurel Rozei, executat în noaptea de 14 oct.1952, fără ca moartea să fie înregistrată. A fost achitat post-mortem la 20 aug.1968, prin recursul Tribunalului Suprem (Vezi explicații la T-Justiția comunistă, 1952).

-Rozenberg, Solomon I. / Haia-soție / Silvia și Polina –fiice /

Președintele Societății Evreilor din Chișinău (născut în 1891).

Membru PNȚ în România Întregită.

Condamnat la moarte de sovietici și executat la Sverdlovsk (1941).

Reabilitat în 1991 de Republica Moldova.

Soția și copiii deportați în 1943, în Kazahstan.

-Rozenfeld, Haica.

Comerciantă din Bulăiești-Orhei, Basarabia; deportată în 1949 de NKVD în ținutul Altai, împreună cu soțul- Penea și fiul-Pavel. Soțul a murit în deportare. Reabilitați în 1989 de autoritățile Republicii Moldova.

-Rozental, Zelman S.

Născut în 1899 la Chișinău; condamnat în 1941 de NKVD la 8 ani muncă forțată, ca membru al unei organizații sioniste contrarevoluționare.

Detenția în Siberia.

-Rudich, Maier.

Născut în 1913 la Buzău; licențiat în Drept; redactor la «Jurnalul de dimineață » , « Semnalul » și “Timpul”(1935-1940).

După 23 august 1944, ajunge prim-secretar la Direcția Presei și redactor la Agerpress. În aceeași perioadă publică volumul documentar « La braț cu moartea » cuprinzând reportaje din timpul persecuțiilor antisemite din regimul antonescu.

Arestat și judecat în 1952, în lotul celor 41 de « sioniști » ; încarcerat până în 1955.

A emigrat în Israel în 1959, fiind premiat pentru lucrările scrise în România.

S.

-Salaman, Iulius.

Născut la Iași în 1893; arestat la București, ca sionist, în 1952; în 1956 i s-a aprobat plecarea în Israel.

-Salzinger, Herman.

Născut în 1902 la Cernăuți, refugiat în 1940 la București. Arestat ca sionist ; mort în penitenciarul Văcărești.

-Saxone, Valentin D.

Avocat și ziarist, născut în 1903 la București. Membru al Baroului

București din 1926, exclus din barou din motive rasiale (6 sept. 1940, în timpul guvernării legionaro-antonesciene).

Membru PNL (1926-1935).

După 23 august 1940 a înființat Cenaclul „Idea“, împreună cu Petre Ghiață, Tudor Teodorescu Braniște, av. Mayer Reizel, Eugen Demetrescu ș.a.

Arestat ; judecat și condamnat de TM București (1959) la 16 ani muncă silnică, pentru « uneltire contra ordinii sociale » ; întemnițat la Jilava ; grațiat în ian. 1963. În 1965 a emigrat în Israel.

- Săbăuneanu , Saul

Arestat pe 6 nov.'58 ; condamnat la 8 ani închisoare și confiscarea totală a averii (*Sentința nr. 241 /20 apr.1959*)de *Tribunalul Militar* -Iași , pentru "*uneltire contra ordinii sociale*" (cf. art.25 și 209 C.P.).

<ÎN FAPT - se motiva în sentință - *inculpatul civ.Săbăuneanu Saul s-a manifestat dușmănos la adresa regimului din RPR , afirmând că acesta ar fi un regim de asuprire , de teroare, că libertatea presei , a cuvântului , a comerțului, a profesiei ar fi înscrise în mod formal în Constituația RPR și că aceste drepturi ar fi inexistente , că standardul de viață ar fi mult mai ridicat în Israel decât la noi, aducând injurii la adresa conducătorilor RPR , precum și la adresa socializării agriculturii .>*

Recursul înaintat de Săbăuneanu , a fost **respins ca "nefondat"** de *Tribunalul Militar Regiunea a II-a Militară* (*Decizia nr.1305 / 20 mai 1959*).

În 1963, *Tribunalul Suprem al RPR , Colegiul Militar , a admis "recursul în supraveghere"* declarat de Procurorul General al României ,prin anularea *Sentinței nr. 241 /20 apr.1959* și *Deciziei nr.1305 / 20 mai 1959* , **achitându-l** pe inculpat pentru infracțiunea prevăzută de art.209 ,**dispunând punerea lui în libertate** (*Decizia nr.26 /28 febr.1963*)

-Schawen, Herta ,sotia lui Pătrășcanu

Născută la Cernăuți ,în 1914. Aflată la studii la Viena în timpul ascensiunii fascismului, a devenit membră a PCAustriac ,scoțând o revistă ilegală pentru marinari"Dunărea roșie" .

"Repatriată", în 1936 ,în România ,află că are de executat două luni de închisoare .

Atunci îl cunoaște pe Pătrășcanu,în biroul avocatului Șraier.

Se căsătoresc în 1939,după ce părintele Gala Galaction i-a aranjat un botez,deoarece pe vremea guvernului Goga-Cuza [deci în '37] căsătoriile cu evrei erau nepermise [?!?]

Astfel ea devine Elena Pătrășcanu.După "moda" comunistă, ei se apelează cu nume rusești: "Sașa ",respectiv "Andrei" .

(Vezi T-PCR și colaboratori)

-Schmidt, Bubi.

Proprietar al unei renumite „Spălătorii chimice” din București. După naționalizarea din 1948 a fost arestat.

-Schwartz, Negrea.

Judecat și condamnat în apr.1954 de Tribunalul Militar București, în „lotul celor 41” de sioniști care au fost eliberați în 1956 și li s-a aprobat emigrarea în Israel.

-Schwartz, Mayer.

Născut în 1907 în Mihăileni-Botoșani; anchetat în 1952 la București ca sionist; în 1956 i s-a permis emigrarea în Israel.

-Schwefelberg, Arnold.

Membru al delegației evreilor (împreună cu dr. Alexandru Șafran, Mișu Benvenisti ș.a.) care au mers la Conferința de Pace de la Paris (1946-1947), pentru a apăra interesele evreilor.

Arestat în iulie 1952 și anchetat în arestul MAI și la Securitatea Malmaison; eliberat în dec. 1953, după 17 luni de arest.

-Sergiu, Dan (Rotman Izidor).

Scriitor; arestat (1950) pentru publicarea (în 1942) a broșurii “Activitatea de spionaj a organizației comuniste clandestine din România”. Condamnat (29 iul.1950) la 7 ani temniță grea, de Curtea București, Secția a II-a penală; încarcerat la Jilava, Aiud și Gherla; eliberat pe 27 august 1964.

-Silviu, George.

Avocat și publicist, născut în 1901 la Focșani- Vrancea. A practicat avocatura în Baroul Ilfov.

Atașat de presă pe lângă delegația română la Societatea Națiunilor (1927-1931) ; concentrat în armată (1939) și radiat pe baza dispozițiilor antievreiești (iunie 1940).

Membru PSD (1920-martie 1948).

După 23 august 1944 a fost reînscris în Baroul Ilfov și, la propunerea PSD, a primit o serie de funcții ministeriale : secretar general al Administrației din MI (1945), președinte al Comisiei superioare a planului de sistematizare și urbanizare și vicepreședinte al Comisiei de reconstruire a țării.

În semn de solidaritate cu social-democratul Ion Burcă (demis din funcția de subsecretar de stat) și Șerban Voinea (demisionar din PSD și din funcția de ambasador în Elveția- ca semn de protest împotriva înglobării forțate a PSD în PMR), în martie 1948 a demisionat din guvern și din toate funcțiile publice. Consecința ? : respingerea cererii de reprimire în barou.

Arestat pe 5 martie 1953; anchetat la Securitatea Rahova; eliberat la 2 iulie 1954; a continuat să fie persecutat , el și familia, până în 1961, când a reușit să emigreze în Franța. A murit la Paris în 1971.

-Slobin, Solomon. Zis Solo.

Membru al organizației sioniste « Ichud ». Arestat în cursul unei tentative de trecere a frontierei cu Ungaria, într-un grup de 34 de persoane.

Adus la București, a fost judecat și condamnat la câteva luni de închisoare.

-Solomon, Michel

Născut în 1909 la Galați. Absolvent al Fac. de Științe Juridice din Montpellier-Franța.

Jurnalist la « Timpul » și « Argus ». În timpul celui de al II-lea Război Mondial, jurnalist acreditat pe lângă armata britanică, în Africa orientală și Orientul Mijlociu.

Reveni în România după 23 august 1944 ; ridicat de NKVD și condamnat la muncă silnică pe viață pentru « spionaj în favoarea Angliei și împotriva URSS » ; deportat în lagărul de la Magadan-Siberia.

Revenit în țară(1956) ; întemnițat ; eliberat la grațierea din 1964. A emigrat imediat în Anglia și Canada, unde trăit până la sfârșitul vieții, publicând mai multe cărți despre viața din închisori.

-Steinhardt ,Nicu Aurelian .

Doctor în Drept, născut în 1912 la București, într-o familie de intelectuali evrei.

Spirit moderat, în interbelic a publicat la „Fundațiile Regale”, „Criterion” (la rubrica DA sau NU) și „Libertatea” lui George Strat, criticând extremismul de stânga și de dreapta.

După război, în condițiile geopolitice schimbate - ocupația sovietică și instaurarea comunismului - viziunea sa politică a evoluat spre respingerea regimului comunist.

Arestat (31 dec. 1959); anchetat de cpt. Oanea Mircea și Simon Jacques, lovit cu cismele și bastonul de cauciuc; trimis în boxă împreună cu alte 22 de persoane; inclus în procesul Noica-Pillat; condamnat la 12 ani muncă silnică pentru crimă de uneltire contra ordinii sociale (martie 1960) ; întemnițat la Jilava.

Botezat ortodox de ieromonahul basarabean Mina Dobzeu (15 martie 1960); naș de botez, Emanuel Vidrașcu, fost șef de cabinet al mareșalului Antonescu, martori Monseniorul Ghica și preoți ai cultelor creștine - romano-catolici , greco-catolici, protestanti - pentru a da botezului un caracter ecumenic.

Eliberat cu grațierea din 1964; miruit la Schitul Darvari după eliberare; s-a călugărit în 1973 la Mănăstirea Rohia, sub numele de Monahul Nicolae.

A scris cartea „Jurnalul fericirii” ; manuscrisul i-a fost confiscat de două ori de Securitate și a fost tipărit în 1991(Vezi T-Cultura-victime).

-Steinmetz, Mayer.

Născut în 1938. Condamnat în1958 de TM Brașov, în procesul sioniștilor.

-Strelisker, Beatrice

LD: du fișa și la **Tablou -Evrei**

[Cf.**PRIGOANA.DOCUMENTE ALE PROCESULUI , C. Noica, C.Pillat , N.Steinhardt , Al.Paleologu, A.Acterian, S.Al-George , Al.O.Teodoreanu etc.**Editura Vremea, București , 1996]

a.) Dulipovici Anatol (anchetator penal de securitate) la "**lotul Noica-Pillat** " pe 12 ian.'60, a luat interogatoriul **Beatricei Strelisker** , implicată în "**lotul Noica-Pillat** "

Întrebare : < *Ți se prezintă un material dactilografiat , intitulat "**Povestiri***

despre Hegel" Ce reprezintă materialul respectiv ? >; <Când și în ce împrejurare ți-a devenit cunoscut faptul că NOICA CONSTANTIN lucrează la scrierea respectivă ?>; <În declarațiile pe care le-ai făcut ai prezentat eronat unele date și ai încercat să ascunzi unele fapte ce-ți sunt cunoscute .

Ți se cere să declari adevărul fără a ascunde ceva din cele ce știi. Precizează , când ai luat cunoștință de intenția lui Noica Constantin de a întocmi scrierea reacționară despre Hegel ? >

b.) Onea Mircea (anchetator penal de securitate), la "**lotul Noica-Pillat**" , luându-i un interogator lui **Paul Dimitriu** (martor) ,află că Beatrice era prietenă cu Paleologu ,că-l vizita pe Noica la Câmpulung și că era traducătoare la "**Institutul Româno -Sovietic**" și redactor la "**Revista Teatru**" ; că aceasta-i mărturisise că a fost **membră PMR** dar a fost **exclusă** pentru "**manifestări dușmănoase**" ; că s-au întâlnit adesea la casa acesteia, la care participa și STEINHART NICOLAE , ș.a.ș.a și că **au comentat "dușmănos" "Cronica de Familie"** a lui Petre Dimitriu ; că au discutat despre "**scrierea dușmănoasă**" a "**fugarului**" **CIORAN EMIL** "**Tratat de descomopunere**" (în l.franceză) ș.a.ș.a ;

c.)Barbu Solomon (avocatul apărării) : <**Susține că inculpata a fost atrasă de concepția lui Noica și că aceasta dacă nu intervenea în viața ei , drumul său ar fi fost altul, întrucât este de naționalitate evreică și n-are nici o legătură cu concepția legionară .Roagă instanța să țină seama că **nu are un trecut politic dubios și că a pășit ca infractoare alături de Noica C-tin în mod inconștient. În concluziuni solicită o pedeapsă minimă în aplicarea art.209 pct.2lit a C.P. , înlăturându-se agravanta prevăzută de aliniatul penultim al art.209 C.P. întrucât inculpata nu prezintă un pericol social mărit.**> .**

- Stubiner, Rucu.

Judecat de TM București în 1954, într-un grup de 32 de sioniști.

- Stubiner, Zaharia.

Născut în 1928 în București. Anchetat într-un grup de sioniști. În 1956 i s-a permis emigrarea în Israel.

Ș.

- Șafran, Alexandru.

Născut la 12 sept.1910 la Bacău. Cărturar, teolog, filozof, istoric și literat evreu, român și elvețian; doctor în Teologie (Viena, 1930); Rabin-Șef al Cultului Mozaic din România (1939 –1947); senator de drept în Senatul României (1940); Mare Rabin al evreilor din Geneva (1948-1997):

A contribuit la salvarea evreilor din România în anii Holocaustului; în oct. 1942 a obținut de la autoritățile române sistarea deportării evreilor în Transnistria; a fost un sprijinitor activ al sionismului (Cf. wikipedia.org/wiki/Alexandru_Șafran).

După 23 august 1944 a avut o poziție independentă și de respingere a presiunilor de infiltrare comunistă, pentru care a fost demis și expatriat (dec.1947).

A refuzat categoric să-i sprijine pe sovietici și pe comuniștii români în privința acuzațiilor de fascist și trădător la adresa lui Maniu; a fost amenințat de maiorul evreu sovietic Levi, care l-a somat să semneze o declarație prin care să ceară condamnarea la moarte a fruntașului PNȚ. În dec. 1947, Gheorghiu-Dej – împreună cu membrii Comitetului Democratic Evreiesc – a hotărât izgonirea lui din țară.

Pe 22 dec.1947, președintele Federației Comunităților Evreiești, dr. Sandu Lieblich, i-a „recomandat” să părăsească România în 3-4 ore, cerându-i să semneze o declarație prin care anunța că pleacă în Israel cu toată familia.

Alexandru Șafran a părăsit țara și s-a oprit la Geneva; aici a fost vizitat de Wilhelm Fischer (trimis din România), care i-a cerut să semneze o declarație că a părăsit de bună voie postul de Rabin-Șef, cerere refuzată de înaltul prelat. Alexandru Șafran a decedat la 26 iulie 2006, la Geneva (Cf. C.Ionițoiu, Dicționar Ș).

- Șafran, David.

Profesor și rabin, născut în 1915 la Bivolari-Iași. Condamnat în 1949 (în lotul Ghingold Paul din Piatra neamț), la 2 ani închisoare pentru uneltire; detenția la Jilava și Aiud.

T.

- Talic, H.

Sionist din Botoșani; arestat și torturat de Securitate; după eliberare a emigrat în Israel.

- Teper, Boruh M. / Bina L.-soție /

Născut în 1896 în com. Ustia-Glodenii, Basarabia. Comerciant; condamnat (1941) de NKVD la 5 ani temniță pentru ostilitate față de ocupanții sovietici; deportat la Sverdlovsk, unde a murit în 1944.

Soția a fost deportată pe 12 iunie 1941 la Tomsk, unde a murit în 1945.

- Toma, Daniel.

Născut în 1903 la București. Arestat (1951) ca sionist ; condamnat administrativ de TM Galați ; detenția la unitățile de muncă ale Ministerului de Interne ; în 1956 i s-a aprobat emigrarea în Israel.

- Tumarkin, Isaia-Rubin.

Avocat din București, născut în 1893 la Vitebsk-Belarus. Arestat în 1951 cu lotul sioniștilor ; judecat de TM București în procesul « celor 41 »; eliberat în același an; i s-a permis emigrarea în Israel.

V.

- Vainberg, Abram S.

Din Chișinău. Autor al unei monografii a orașului, editată în 1936. Deportat de NKVD în 1947 în reg. Irkutsk-URSS.

- Vais, Teofil.

Arestat în primăvara anului 1949 într-un grup de 40 de persoane, după o înscenare pusă la cale de Securitatea din Cluj; acuzați că au încercat să deturneze un avion de pe aeroportul din Someșeni-Cluj; condamnați pentru tentativă de trecere ilegală a frontierei (1950); întemnițați la penitenciarul Gherla.

- Vaisman, David M. / Isac / Haia / Naum /

Familii de evrei din Basarabia (bărbați, femei, bătrâni și copii), deportate de NKVD pe 13 iunie 1941 în lagăre de muncă din URSS, la Sverdlovsk, Kazahstan ș.a.

- Vardi, Isaia.

Născut în 1907 la Botoșani. Arestat în 1952 la Securitatea din Galați; condamnat administrativ într-un grup de 19 persoane; a emigrat în Israel în 1956.

- Vilman, A.

Ziarist evreu. Arestat în 1946. Mort în 1949 în penitenciarul Aiud.

W.

- Waldman, Avram.

Arestat (25 mai 1946) și condamnat, fiind călăuza sioniștilor care voiau să treacă granița în drum spre Viena.

- Weiss, Vintilă.

Chester la Direcția pașapoarte din MAI. Născut în 1921 în București.

Absolvent al Facultății de Drept. Membru PMR (fost UTC-ist).

Demis în iulie 1948, fiind suspectat că deține informații privind implicarea unor lideri comuniști în afaceri de spionaj.

Arestat în 1949 pentru înlesnirea trecerii frontierei de către mai mulți urmăriți (printre care, evrei sioniști); condamnat de TM București la 10 ani muncă silnică (sent. 633/1951); detenția la Jilava și Gherla unde, în camerele 99 și 100, a fost torturat de colaboratorii lui Țurcanu (Popa Țanu, Mihai Livinschi și Aurel Popescu), pentru a divulga informațiile pe care le deținea în legătură cu Teohari Georgescu, T. Sepeanu și alți lideri comuniști.

A refuzat să se alăture torționarilor.

A fost martor al acuzării în procesul lui Țurcanu și al celorlalți 21 torționari (10 noiembrie 1954); a retractat toate declarațiile date sub tortură. (Conf. IICCMER, Fișa matricolă penală și C. Ionițoiu, Dicționar V. – la Vais și W. la Weiss)

- Wohl, Max.

Arestat în 1951 cu lotul sioniștilor. Anchetat cu brutalitate la Securitate, după metoda anchetatorului Teodor Micle, care aplica violența pentru a obține de la arestați declarațiile de care avea nevoie, după care îi obliga să devină informatori.

Wohl a refuzat să colaboreze, declarând : „ ”

- Wurbrandt ,Richard.

[În Fișa matricolă penală nr. 325 / 19 iunie 1950, întocmită de Sanatoriul penitenciarului Tg. Ocna, sunt menționate

următoarele date : numele, Georgescu; prenumele, Vasile; porecla, Wiurbrand Richard; născut în București la 20 martie 1909; preot evanghelic; ocupațiunea în prezent, muncitor necalificat; starea civilă : căsătorit; numele soției: Sabina; starea sănătății : TBC pulmonar și osoasă, multiple abcese și fracturi costale; internat de către DGSP cu ordinul nr.146061 / 1950.

Condamnat de C.Supremă București la 20 ani muncă silnică (sent. 2220 /1955) ; pedeapsă redusă la jumătate prin Decr.421 / 1955; data începerii executării pedepsei: 29 febr. 1948 ; detenția la Rahova, Jilava, Văcărești, Poarta Albă, Gherla, Văcărești, Tg. Ocna, Jilava; eliberat la 12 sept. 1956 conf. adr. Tribunalului Suprem -. Colegiul Penal nr.1752/ 50/ 56].
(Cf. IICCMER, Fișa matricolă penală deținuți politici).

Predicator creștin luteran *. Născut în 1909 la București. S-a mutat împreună cu familia la Istanbul. În 1918 a rămas orfan de tată, iar în 1924 familia s-a repatriat.

Atras de mișcarea comunistă, a urmat studiile politice la Moscova; s-a întors clandestin în țară; urmărit de serviciile secrete și arestat; condamnat și închis la Doftana; ulterior, sub o altă identitate, a fost însărcinat de PCR cu organizarea filialei județene PCR Deva.

A renunțat la doctrina comunistă; în 1936 s-a căsătorit cu Sabina Oster, revenită în țară după studiile de chimie urmate la Sorbona. În același an, cei doi soți s-au convertit la creștinism.

Wurbrand s-a alăturat Misiunii Anglicane pentru Evrei; sub influența lui, zeci de evrei din România au îmbrățișat credința creștină.

În 1941, în plin război, Misiunea a trebuit să se retragă din România; activitatea ei a fost continuată de Misiunea Bisericii Luterane Norvegiene; Wurbrand și soția sa au fost urmăriți de autorități datorită originii lor evreiești; rudele soției au fost deportate în Transnistria, de unde nu s-au mai întors niciodată.

După 23 august 1944 Wurbrand a intrat în conflict deschis cu autoritățile comuniste: în 1945, la congresul cultelor prezidat de prim-ministrul Petru Groza, a protestat împotriva îngenuncherii cultelor în fața unui guvern totalitar.

Arestat la 29 febr.1948 la București, în drum spre biserică la care oficia; la scurtă vreme, în celula sa a fost închis și Lucrețiu Pătrășcanu.

Eliberat în 1956, a continuat să apere credința împotriva ateismului oficial al regimului.

Rearestat în ian. 1959; condamnat de TM București la 25 de ani temniță grea, pentru „activitate interzisă”- art. 193/1 c.p.(sent.63/ 1959); detenția la Rahova, Jilava, Tg. Ocna ș.a.; după terminarea regimului de izolare de 3 ani, a împărțit celulele cu Nicolae Steinhardt, Ion Ioanid, Valeriu Gafencu, Ioan Ianolide , dr. Aristide Lefter, Tertulian Langa, pastorul Iski Ferencz ș.a.

Eliberat la 28 iul.1964 în urma grațierii generale.

După eliberare a fost cumpărat de Misiunea creștină Norvegiană cu

10.000 de dolari și a părăsit țara împreună cu familia (1965).
Stabilit în SUA (1966); a înființat misiunea creștină „Vocea martirilor”, organizație care luptă împotriva persecutării creștinilor de pe toate continentele **.

A demascat în fața Senatului american atrocitățile la care au fost supuși creștinii din țările comuniste, dezbrăcându-se de cămașă și arătând senatorilor 18 răni produse de tortură.

După dec. 1989 a vizitat România și a depus flori la mormintele tortionarilor care l-au chinat în timpul detenției. A murit în febr. 2001 în Torrance, California.

Soția sa, Sabina, a fost arestată în 1952 și condamnată la 3 ani închisoare; detenția la Ghencea, Jilava și Saligny.
(Conf. IICMER, Fișa matricolă penală și C. Ionițoiu, Dicționar W.)

-----
* Considerat **cel mai mare predicator al sec.XX.**; a scris peste **20 de cărți** .

A stat în pușcărie, îmbolnăvindu-se de diabet și de TBC .

Doi ani și jumate a stat în **camera 4** (pentru muribunzi). A fost ca un sfânt, ajutându-și tovarășii de suferință . A fost iubit și de **greco-catolici** și de **Oastea Domnului** - biserici persecutate de comuniști.

** A înființat fundația " **Vocea Martirilor** " , cu filiale în 30 de țări .

În 2007 , a fost recunoscut printre cei "**10 mari români**"

Mesajul lui testamentar : <**cristianus sum : iubire, iertare !** >

Mărturisirea lui aparent paradoxală, dar profund creștină : <**Urăsc regimul comunist dar îi iubesc pe comuniști ...** >. El propovăduia **iubirea și iertarea.**

[Ana Blandiana: ajuns în SUA, a evocat situația creștinilor și bisericilor persecutate din România ,în **Camera Reprezentanților** .

Mărturisirile sale despre fenomenul Pitești au dezvăluit până unde a ajuns cruzimea tortionarilor].

[Are un fiu, **Mihai Wurmbandt** , care îi continuă opera editorială...]

Z.

-Zilber ,Herbert / Belu /

Tesu Solomonovici: /Herbert Bellu Zilber-mizeria unui comunist evreu
S-a născut în 1901 la Târgu Frumos ,devenind comunist din anii liceului.
La 27 de ani, era spion sovietic.Dovedit,este judecat și condamnat la 5 ani de temniță .

<Când eram tânăr ,voiam să fac ceva pentru strălucita mea iubită ,Revoluția din Octombrie. Am iubit-o cu marea pasiune a tinereții.De aceea în 1928 am acceptat să devin spion sovietic.Nu puteam să refuz să particip la apărarea primului stat socialist.Pe vremea aceea, a nu fi comunist sau a nu iubi Uniunea Sovietică mi se părea neuman,nedemn,absurd.>

TS:Bellu era bolnav de marxism-lenism,credea chiar și în închisorile comuniste ,considerând că <partidul are pe pământ măsura binelui și a răului, a dreptății și a nedreptății și face numai dreptate și bine >.<Hitler i-a ucis [pe evrei] fiind că erau în slujba plutocrației internaționale și a Moscovei ,Stalin,fiind că ,direct sau indirect,sunt în slujba imperialismului

american .> <Evreii au de suportat patima monistă a lui Isus din Nazaret și a lui Karl Marx din Bonn, amândoi evrei.Ar fi poate o idee înțeleaptă ca evreii să renunțe la fericirea oamenilor pe lumea aceasta sau pe cealaltă.>

/NDCocea –Zilber -Pătrășcanu

Între 1938 –1944 începe epoca obscură a lui Pătrășcanu.Mașinațiunile lui Zilber, Herta și NDCocea (etern tapeur al miniștrilor de Interne) și ale mediului lor nefast,l-au dus la tragedia zguduitoare din 1954.Ce căuta Pătrășcanu între ei?

Zilber și NDCocea erau în solda tuturor serviciilor secrete și publice .
Ce căuta Cocea pe listele lui Moruzov ? Ce căuta Zilber pe listele lui Eugen Cristescu? Evident erau agenți dubli, și cripto-comuniști (comuniști ascunși)

În acest mediu, pe Pătrășcanu l-a băgat soția sa.

O "Cleopatră valahă ", pentru un "Antonius leninst" (p.241)

....

Virgil Ierunca :<era de notorietate că Belu Zilber era în același timp și comunist,și troțkist,și agent al Siguranței.La "Lumea",eu introdusesem în interiorul revistei o cronică a ideilor, deținută nu de un singur gânditor ,ci prin rotație.Într-o zi, mă întâlnesc cu Bellu Zilber ,care semna Andrei Șerbănescu.Îl cunoșteam numai din vechile lui articole din Viața Românească.[...]parcă văd manuscrisul lui, scris cu creionul.Încep să citesc și parcă visez !De la prima și până la ultima frază,era un rechizitoriu extraordinar împotriva lui Stalin.Asta se întâmpla în 1946."Di Belu Zilber, ce-i chestia asta?" "Păi mi-ai spus să scriu despre ce vreau.Pe mine asta mă obsedează.Eu îți dau articolul, dacă d-ta vrei să-l publici, publică-l, dacă nu..." >

-Monica Lovinescu:<Exista Comisia Aliată de Control.Cum să apară un articol scris împotriva lui Stalin ?Eram o țară ocupată nu ?Tu,care ești un adept al existențialismului ,refuzi o experiență paradoxală?>

-Ierunca:<Nu.Nu.Bellu Zilber era un juseur al ideilor și atitudinilor un om încântător prin contradicțiile lui.[...] >

-Monica:<Belu Zilber era foarte prieten cu Mircea Eliade.Cred că lucrul acesta este important de știut.>

-Ierunca:<Mircea Eliade ne povestea la Paris , și ne amuzam amândoi, cum în țară fusese foarte șicanat administrativ de Siguranța Statului, până când a venit unul care știa cine e Mircea Eliade și i-a spus:"Știți cine e acela care face toate denunțurile împotriva dvs?Prietenul dvs Bellu Zilber !"Și-l întâlnește Mircea Eliade pe prietenul său și-i spune:"Bine, măi, Belule, se poate să faci tu așa?" "Astea sunt niște fragmente de existență, te ocupi tu de asta ?

Tu, care ești un apologet al existențialismului, refuzi o experiență paradoxală?

Ce te interesează pe tine?Asta-i o nimica toată.Nu mă cunoști?">

(TS, II,p.250-251)

.....

Din **declarația de martor** dată pe 29 sept.'59 lui **Onea Mircea** (anchetator penal de securitate) în **procesul "Noica-Pillat "** :

N.în 1901 în Târgu Frumos, reg.lași , profesor universitar, **condamnat la 25 ani muncă silnică** . < Pe **CONSTANTIN NOICA** l-am cunoscut în

toamna anului 1933 (sub numele de DINU NOICA)
în cadrul asociației "Criterion " [...] **După omorârea celor 13 legionari în**
frunte cu CODREANU și POLIHRONIADE , mi-a spus că din această
cauză se va apropia de legionari.

În sept.1940, a fost numit **director al oficiului legionar "Buna**
Vestire" .În această calitate a scris aproape zilnic articole de fond.Din
câte am auzit, aceste articole nu au fost pe placul șefilor legionari și în
decembrie 1940 și-a încetat activitatea plecând la Berlin pentru a studia
pe Aristot. În timpul guvernării legionare, l-a ascuns pe Mihail Ralea sau
l-a ajutat să scape de urmărirea poliției legionare. Tot atunci am făcut
apel la dânsul să mă ajute și pe mine fiindcă poliția legionară mă căuta
.Mi-a răspuns că e gata să mă ascundă [...]

După 23 august 1944, l-am chemat la mine și i-am spus să plece pentru
câtva timp la Sinaia , până când se va liniști apele și **m-am oferit să-l ajut**
dacă ar avea neplăceri.[...]

După excluderea mea din partid [PCR] l-am întâlnit pe stradă. Crezând
că aceasta se datora relațiilor mele cu VULCĂNESCU, NOICA și alți
oameni de dreapta ,mi-a spus că este frumos din partea mea să fi păstrat
relațiile de prietenie .l-am replicat că este o eroare și că motivul excluderii
mele era altul.[...] Țin să spun că dacă Noica era legionar iar eu eram
comunist, relațiile noastre erau prietenoase. >

- Zaidman, Arnold.

Arestat în 1952 ca sionist. A emigrat în 1957 în Israel.

- Zalman, Simon.

Medic șef al Legației Israelului la București.Născut în 1899 la Iași. Fost
conducător al organizației sioniste din România.

Arestat la 16 iunie 1953; condamnat de UM 0123/O la 24 de luni
închisoare pentru „transmitere de informații la israelieni și distribuire de
bani” (sentința 0070725/’54); eliberat la 23 iunie 1954.

- Zalman, Andrei / Avram / Marcel / Mihail / Solomon / Toma / ș.a.

Evrei din Bacău, Focșani,Iași, București ș.a., arestați și condamnați ca
sioniști în perioada 1951-1953.

- Zaltzinger, Zwi.

Arestat în 1951. Anchetat și torturat la Securitatea din Calea Rahovei;
judecat de TM București într-un lot de 32 de sioniști; condamnat în 1954;
detenția la Jilava și alte penitenciare.

- Zilber,Bellu (Zilber Herbert). (Pseudonim jurnalistic,Andrei **Șerbulescu).**

[LD : Mărturisim slabul suport documentar-archivistic în cazurile proceselor
care au avut ca inculpați lideri comuniști. În aceste procese au fost lansate
și culpabilități cu subiecte de spionaj-speță complicată prin înscenări.
Istoriografiei viitoare îi va reveni sarcina tratării obiective a acestor cazuri.

Comunist ilegalist de origine evreiască. Născut în 1901 la Târgu-Frumos-
Iași; studii liceale la Paris și universitare neterminate la Grenoble.

Revenit în România în 1922; a publicat articole de economie și sociologie în „Independența economică”, „Viața românească”, „Cuvântul liber”, „Era Nouă” ș.a.; a fost membru al societății *Kriterion*.

În 1928, în timpul unei vizite în Austria, a acceptat să furnizeze informații URSS, la cererea lui David Fabian, membru al Biroului Politic al PCR, care avea sediul la Viena.

Arestat de Siguranță în 1930, într-o afacere de spionaj în favoarea URSS; în 1933 a fost achitat, devenind informatorul comisarului Vintilă Ionescu de la Siguranță; cu ajutorul acestuia a fost angajat la Institutul de Conjunctură Mondială condus de V. Madgearu.

În timpul războiului a fost persoana de legătură a lui Pătrășcanu cu PCR și delegat în Ajutorul Roșu Internațional.

Din 1939 / 1940 a început să colaboreze și cu serviciile secrete engleze.

După 23 aug.1944 și-a luat licența în filosofie (1945) și doctoratul la Universitatea din București; a fost director la Institutul de Conjunctură, profesor titular la catedra de economie politică a Universității București și director la CEC; participant la tratativele economice cu Moscova și membru al delegației române la Conferința de Pace de la Paris.

În timpul șederii la Paris, ziarul New York Times a publicat un articol cu date secrete despre situația economică a României; suspectat pentru furnizarea acestor date a fost Belu Zilber.

De fapt, Securitatea urma să-l folosească pe Zilber ca martor al acuzării în procesul Pătrășcanu (Vezi T- Justiția comunistă); proces înscenat la indicația Moscovei, victime asemenea lui Pătrășcanu fiind în toate partidele comuniste din țările ocupate de sovietici : Rajk Laszlo (Ungaria), Slanski Rudolf (Cehoslovacia), Traicio Kostov (Bulgaria) ș.a. Arestat în febr.1948; torturat la Securitate; a acceptat să depună ca martor al acuzării;

Condamnat de Trib. Suprem la muncă silnică pe viață, pentru crimă contra păcii (sent.49 / 1954); pedeapsă redusă la 25 de ani muncă silnică prin Decizia Trib. Suprem nr. 49 / 1955; detenția la Jilava, Aiud, Dej și Pitești; eliberat la 1 aug. 1964, grațiat prin D.411.

I s-a dat pensie, apartament și dreptul de a colabora în presă.

Regimul Ceaușescu l-a folosit ca martor, de această dată pentru reabilitarea lui Pătrășcanu (1968). A murit în 1978. (Cf. C. Ionițoiu, Dicționar Z).

- Zilberman, Pincas.

Născut în 1913 la Focșani-Vrancea. Licențiat în Drept.

Arestat în dec.1950 pentru propagandă sionistă; condamnat la 60 de luni (decizia 576 / 1953) ;detenția la MAI, Jilava, Galați și Pitești; după eliberare a plecat în Israel.

- Zissu, Avram Leiba.

[Atenție LD : Operează schimbările din prezentarea cazului].

Născut în 1888 la Piatra Neamț. Scriitor, ziarist și industriaș evreu. Coproprietar al fabricii de zahăr Ripiceni; directorul ziarului *Mântuirea*. Șeful mișcării sioniste din România care, interzisă în 1942, și-a continuat activitatea în clandestinitate.

Și-a dat demisia din fruntea Partidului Evreiesc în urma unui conflict cu dr. Filderman, președintele Comunității Evreiești; după emigrarea acestuia (1948), mai mulți conducători sioniști au fost arestați de organele fiscale pentru „fraude și trafic de devize”; eliberarea lor a fost negociată printr-un aranjament între Vasile Luca și Ambasada Israelului, în schimbul sumei de 500.000 de dolari; în urma acestei înțelegeri, circa 60.000 de evrei au părăsit România până în 1950.

Avram Zissu a fost arestat în mai 1951, împreună cu un grup de sioniști, printre care Jean Cohen, Mișu Benvenisti, Moritz Moscovici ș.a. și învinuți de „atentat la siguranța generală a statului”; ancheta a durat aproape 3 ani și în cursul ei Zissu a fost torturat de lt. Anghel Marin, Aramă Ion, Cenușe Ion și lt.col. Butyka Francisc care încercau să-l convingă să obțină de la Israel condiții avantajoase pentru partea română, în schimbul dreptului de emigrare a evreilor.

Condamnat de TM București la temniță grea pe viață pentru „înaltă trădare și uneltire” (sent. 258 / 31 mar.1956); detenția la Jilava, Văcărești și Pitești; eliberat la 14 apr.1956, împreună cu alți 7 membri din grupul sioniștilor, prin Decr. MAN 166/ 14.04.1956, fiind grațiat de restul pedepsei pe care o mai avea de executat.

La intervenția președintelui SUA, a emigrat în Israel, unde a murit după 2 luni.

(Cf. C. Ionițoiu, Dicționar Z și ICCMER, Fișa matricolă penală).

-----
* Din **Autobiografia** scrisă în celula închisorii Timișoara (26 febr.1948), în care a stat cca 3 luni , pentru încercare de trecere frauduloasă a frontierei (aflată în Arhivele Securității) :

< în vârstă de 16 ani , adică **în 1904 , am luat eu în cârcă sarcina familiei [...]** **înființez ziarul național evreesc " Mântuirea "** (cotidian) în care **proclam** „pentru prima oară în țară, **calitatea de minoritate națională a evreimii din România**, socotită până atunci simplă confesiune , revendicând pentru această minoritate ,autonomia națională personală , garantată de legi [....]

Salariile încasate la "*Oficiul de zahăr*" , la **fabrica de zahăr Ripiceni** [unde aveam 12 % acțiuni] și la **Sindicatul fabricilor de spirt** , mi-au îngăduit să dau **sume importante pentru fondurile sioniste** ,să **ajut** pe larg pe **scriitorii și poeții** care duceau o viață de lipsuri, să **subvenționez reviste literare tinere**[...]

În timpul șederii mele în Germania, am scris și câteva cărți și am colaborat la

diverse reviste din țară [...]

Sub regimul legionar și apoi cel antonescian , evreii fiind scoși din orice activitate **am stat fără ocupație până în 1944** [...] >

** Interesante sunt informațiile și interpretările lui Teșu Solomovici privind

această personalitate proeminentă a mișcării sioniste din România. Prin prisma temei abordate de noi, am selectat câteva observații semnificative pe care le notăm :

Poseda o vastă cultură iudaică socotindu-se profet al poporului evreu [...]

„Megaloman, reprezintă **concepția cea mai înaltă a naționalismului evreesc** și de aceea îl găsim printre **susținătorii organizației sioniste** < Noua organizație Sionistă > , care are un caracter net reacționar [...]

În calitate de **președinte al Partidului Evreesc** , a căutat să impună acestei organizații concepția sa, atât în ce privește politica României , cât și **din punct de vedere al intereselor sioniste**”.

T.S : „**AL Zissu** a fost un scriitor cu o respirație epică redusă , dar un **luptător exemplar pentru cauza sionistă** [...]

Zissu și-a consumat geniul (și banii, pentru că era un om foarte bogat) **pentru cauza evreească** . Până ce a fost arestat de comuniști , vreme de patru decenii , a fost un conducător necontestat al tribului evreesc din România . O figură legendară !" (Cf. Teșu Solomovici, **Securitatea și evreii, despre călăi și despre victime**, Editura Ziua, București, 2003, pg.170)